

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz nyomonkövethetősége és átláthatósága

Az RRF-források nyomonkövethetősége és átláthatósága
terén továbbra is tapasztalhatók hiányosságok

Tartalomjegyzék

Bekezdés

01–20 | **Főbb megállapítások** 01

01–07 | **Miért fontos ez a terület?**

08–20 | **Megállapításaink és ajánlásaink**

21–77 | **Észrevételeinkről részletesebben** 02

21–32 | A mintában szereplő tagállamok általában megfelelnek a nyomonkövethetőségre vonatkozó szabályozási követelményeknek, de csak néhány tagállam gyűjti szisztematikusan az adatokat az RRF irányítási információs rendszereiben

22–25 | Az RRF szabályozási kerete konkrét követelményeket tartalmaz a források tagállami szintű felhasználásának nyomonkövethetőségére vonatkozóan

26–32 | A legtöbb tagállam nyomon tudja követni az RRF forrásait, de csak néhány tagállam gyűjti szisztematikusan a szükséges adatokat az RRF irányítási információs rendszereiben

33–45 | Egyes tagállamok a tényleges költségekre vonatkozó adatok alapján aktualizálják a költségbecsléseket, de a megtakarításokat nem csoportosítják át szisztematikusan, míg a Bizottság nem kér be tényleges költségekre vonatkozó adatokat az RRF irányítására vonatkozóan

35–41 | A mintánkban szereplő tagállamok többsége a hatókör változása esetén a tényleges költségekre vonatkozó adatokat használja fel a becslések aktualizálására, de egyikük sem csoportosítja át szisztematikusan a megtakarításokat

42–45 | A Bizottság nem gyűjt tényleges, intézkedésenkénti költségadatokat, még akkor sem, ha azok rendelkezésre állnak, és emiatt kevésbé tudja értékelni az RRF forrásainak hatékony felhasználását

- 46–77 | Az RRF megfelelő átláthatóságot biztosít a mérföldkövek és célértékek tagállamok általi teljesítésével és a Bizottság irányítási döntéseivel kapcsolatban, de a végső címzettek, a tényleges összegekre és az eredményekre vonatkozóan közzétett információk nem elegendők**
- 47–51 | Az RRF jogi kerete egyértelmű átláthatósági követelményeket határoz meg irányítási szinten, de nem írja elő a pénzeszközök áramlásának teljes körű közzétételét
- 52–60 | A tagállamok részleges tájékoztatást nyújtanak az RRF-források közszektoron kívüli felhasználásáról, és nem nyújtanak elegendő információt az eredményekről
- 61–77 | A Bizottság szintjén bőséges információ áll rendelkezésre, de ezek nem adnak részletes tájékoztatást a források tagállamokon belüli felhasználásáról

Mellékletek

I. melléklet. Az ellenőrzésről

II. melléklet. Az RRF szabályozási kerete

III. melléklet. Információk a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtott intézkedéseiről, négy kiválasztott tagállamban, intézkedések szerinti bontásban

IV. melléklet. Az RRF jogi keretében foglalt átláthatósági rendelkezések

V. melléklet. Hiányosságok és következtetések a 100 legnagyobb végső címzett közzétett listájával kapcsolatban

VI. melléklet. A CEF kedvezményezettjeinek elemzése

VII. melléklet. A CPR-rendelettel kapcsolatban közzétett bizottsági információk (2021–2027)

Rövidítések

Glosszárium

A Bizottság válaszai

Időrendi áttekintés

Ellenőrző csoport

Főbb megállapítások

Miért fontos ez a terület?

- 01** A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt (RRF) ideiglenes eszközként hozták létre a Covid19-járvány kitörését követően. Az eszköz keretösszege 2026. január végén 577 milliárd euró volt. Ahhoz, hogy az RRF-ből támogatásban részesülhessenek, a tagállamoknak nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervet (RRP) kellett benyújtaniuk. Ezek a tervek intézkedéseket, reformokat és beruházásokat tartalmaznak, és ezek mindegyikéhez egy vagy több mérföldkövet és célértéket rendeltek. Az RRF végrehajtási időszaka 2020 februárjától 2026 augusztusáig tart.
- 02** Az RRF „költségfüggetlen finanszírozáson” alapuló eszköz, más szóval az előfinanszírozáson kívül a Bizottság által a tagállamok számára folyósított minden kifizetés a vonatkozó mérföldkövek és célértékek teljesítésén alapul. Bár ahhoz, hogy a tagállamok kifizetésben részesüljenek, nem feltétel, hogy az RRF kiadásai megfeleljenek az összes alkalmazandó uniós és nemzeti szabálynak, az RRF végrehajtása során a tagállamoknak – a Bizottsággal együtt – biztosítaniuk kell az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét és a gondos pénzgazdálkodás elveinek való megfelelést. Az RRF végrehajtása közvetlen irányítással történik, és ennek során a Bizottság közvetlenül felel az eszköz végrehajtásának fő lépéseiért.

03 Az uniós finanszírozásra vonatkozó szabályok és elvek célja annak biztosítása, hogy a forrásokat megfelelően használják fel, és a döntéseket a lehető legnyilvánosabban és a polgárokhoz a lehető legközelebb eső szinten hozzák meg¹. Az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelme, valamint az uniós források hatékonyabb és eredményesebb felhasználása érdekében tudnunk kell, hogy „az Unió hol és milyen célokra fordítja a forrásokat”². Véleményünk szerint ez nemcsak azt teszi szükségessé, hogy megtudjuk, **ki** részesül a finanszírozásból, és pontosan **mire** használják fel azt, hanem azt is, hogy **mekkora összeget** fordítanak erre. Ezért fontos, hogy rendelkezünk olyan rendszerekkel, amelyek biztosítják a következőket:

- **a finanszírozás nyomonkövethetősége**, a pénzáramlás nyomon követésének képessége a forrástól a rendeltetési helyig, beleértve a tényleges költségekre vonatkozó információk gyűjtését és rögzítését. E jelentés alkalmazásában „tényleges költségek” alatt a tagállamok végrehajtó szervei által az RRF intézkedéseinek végrehajtására kifizetett összegeket, nem pedig a nemzeti költségvetési rendszeren belüli, közjogi szervek közötti átcsoportosításokat értjük;
- **a finanszírozás felhasználásának átláthatósága**, vagyis annak nyilvánossá tétele, hogy a forrásokat hol és milyen célra költik el.

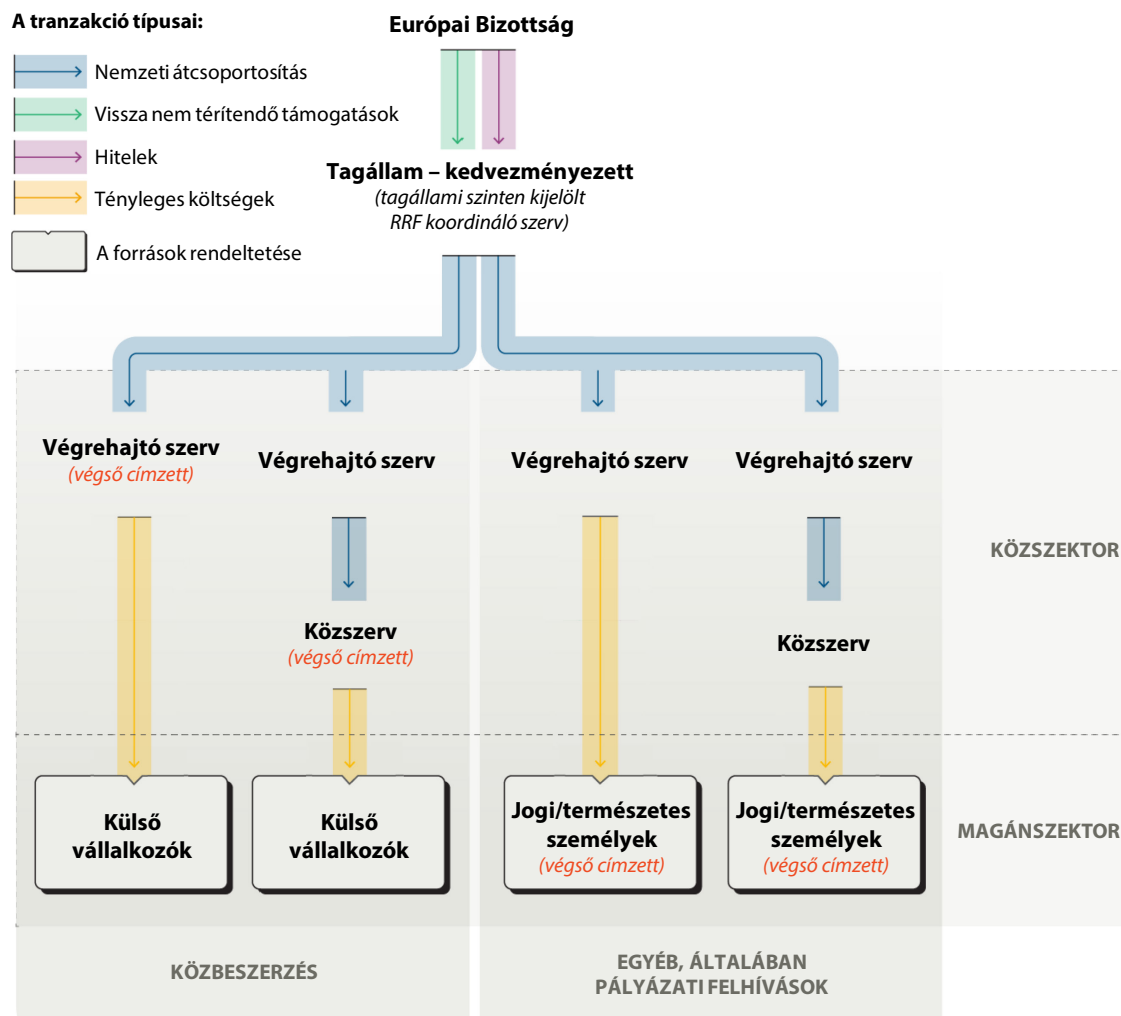
04 Az uniós források áramlásának nyomon követésére való képesség javítja a monitoringot, és alapvető információkkal látja el a döntéshozókat e források felhasználásáról. Bár az RRF kifizetései nem kapcsolódnak a tényleges költségekhez, és nem tartoznak költségalapú ellenőrzések hatálya alá, a források felhasználásának nyomon követéséhez – és véleményünk szerint a költséghatékonyság értékeléséhez is – szükség van a tényleges költségekre vonatkozó információkra. Végezetül, az átlátható beszámolás – beleértve a tényleges költségekre vonatkozó információkat is – hozzájárul a döntéshozatal biztosításához és javításához, valamint az elszámoltathatóság előmozdításához. Véleményünk szerint a polgárok bizalmának megőrzése érdekében ezeket az információkat a nyilvánosság számára is hozzáférhetővé kell tenni.

05 Az **1. ábra** azt mutatja be, hogy az RRF-ből származó finanszírozás hogyan áramlik az állami költségvetésbe való beérkezéstől a forrásokban részesülő, közszektoron kívüli szervezetekhez.

¹ Európai Bizottság, *Szabályok és alapelvek*.

² A *költségvetési rendelet* 11. cikke.

1. ábra. Az RRF-ből nyújtott finanszírozás általános folyamata a források állami költségvetésbe való beérkezésétől a végső rendeltetési helyükig

Megjegyzés: Ez az ábra nem mutatja be a forrásoknak a pénzügyi eszközökön keresztül történő áramlását.

Forrás: Európai Számvevőszék.

06 Az Európai Parlament³, az európai ombudsman és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet⁴ már korábban is felvetett kérdéseket az RRF átláthatóságával és elszámoltathatóságával kapcsolatban. Mindezek alapján ellenőrzésünk célja annak megválaszolása volt, hogy a Bizottság és a tagállamok megfelelő intézkedéseket vezettek-e be az RRF-ből nyújtott finanszírozás kellő szintű nyomonkövethetőségének és átláthatóságának biztosítása érdekében. Ellenőrzésünk eredményei tanulságokkal szolgálhatnak a 2027 utáni többéves pénzügyi keret hasonló finanszírozási eszközeinek létrehozásához. Mindezek kapcsán a következőket értékeltük:

- a nyomonkövethetőségre vonatkozó jogi követelmények, valamint az, hogy a tagállamok nyomon követik-e és gyűjtik-e a releváns adatokat;
- a Bizottság és a tagállamok a tényleges költségekre vonatkozó adatokat használják-e fel az intézkedések költségbecléseinek frissítéséhez, a források átcsoportosításához és az RRF hatékonyságának megfelelő értékeléséhez;
- léteznek-e megfelelő jogi rendelkezések az átláthatóságra vonatkozóan a Bizottság és a tagállamok számára, és a gyakorlatban elegendő információ közzétételére kerül-e sor.

Vizsgálatunk elsősorban arra irányul, hogy a meglévő rendszerek lehetővé teszik-e a források megfelelő átláthatóságát és nyomonkövethetőségét, függetlenül az RRF-rendelet által létrehozott kifizetési mechanizmustól. A költségvetési rendelet és az Európai Unió működéséről szóló szerződés egyértelmű követelményeket ír elő a gondos pénzgazdálkodásra, az átláthatóságra és az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozóan. Ezért megvizsgáljuk, hogy a rendelkezésre álló információk elegendőek-e egyrészt a hatékonyság utólagos értékeléséhez, másrészt a nyomonkövethetőség és az átláthatóság céljából.

07 Ellenőrzésünk során interjúkat készítettünk a Bizottsággal, helyszíni látogatásokat tettünk és videokonferenciákat tartottunk tíz tagállammal, áttekintettük a jogi keretet és az iránymutatásokat tartalmazó dokumentumokat, valamint elemeztük az RRF-fel kapcsolatos, nyilvánosan hozzáférhető uniós és nemzeti szintű információkat. Emellett felmérést végeztünk valamennyi tagállam körében. Az **I. melléklet** további háttér-információkat és részleteket tartalmaz az ellenőrzés hatókörére és módszerére vonatkozóan.

³ Például a „*The 100 largest recipients of Recovery and Resilience Facility funds*” és a „*Transparency in the implementation of the Recovery and Resilience Facility*” című tájékoztatók.

⁴ Lásd például: az európai ombudsman és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet, „*Towards Good Practice Principles for Government – Transparency in the Use of Recovery Funds*” című közgazdasági szakpolitikai dokumentuma.

Megállapításaink és ajánlásaink

- 08** Összességében arra a következtetésre jutottunk, hogy a mintánkban szereplő tagállamokban az RRF forrásai bizonyos mértékig nyomon követhetők és átláthatók, és egyes tagállamok kérésre, míg mások szisztematikusan gyűjtik az adatokat. Továbbra is hiányosságok tapasztalhatók azonban különösen az információk gyűjtése és felhasználása, az eredmények közzététele, valamint az arra vonatkozó információk tekintetében, hogy végső soron ki és milyen mértékben részesül az RRF nyújtotta előnyökből.
- 09** Konkrétan a következőket állapítottuk meg:
- A szabályozási keret konkrét követelményeket tartalmaz a források nyomonkövethetőségére vonatkozóan, és ezeket a tagállamok általában be is tartják. A tagállamok RRF-et koordináló szervei által használt RRF irányítási információs rendszerek eltérőek: egyes tagállamok kérésre gyűjtik az adatokat, mások pedig szisztematikusan.
 - Egyes tagállamok a tényleges költségekre vonatkozó adatok alapján aktualizálják a költségbecsléseket, és egyes esetekben ezeket az aktualizált becsléseket megküldik a Bizottságnak. Nincs azonban következetes megközelítés, és költségmegtakarítás esetén kevés ország csoportosítja át a forrásokat a tényleges költségek alapján. A Bizottság nem kér be információt az RRF irányításával kapcsolatos tényleges költségekről intézkedésenként, még akkor sem, ha ezek az információk tagállami szinten rendelkezésre állnak, mivel megítélése szerint az RRF-rendelet erre nem biztosít jogalapot. Véleményünk szerint a rendelet nem egyértelmű e tekintetben.
 - Az átláthatósági szabályok megfelelően kiterjednek az irányítási döntésekre és a tervek végrehajtására, de a pénzeszközök áramlásának teljes körű közzétételét nem írják elő. A Bizottság és a tagállamok közzé tesznek ugyan információkat az RRF-re vonatkozó jogszabályokkal összhangban, de úgy ítéljük meg, hogy ezek az információk nem elegendőek a végső címzettek, a tényleges költségek és az eredmények tekintetében.

A mintánkban szereplő tagállamok általában megfelelnek a nyomonkövethetőségre vonatkozó szabályozási követelményeknek, de csak néhány tagállam gyűjti szisztematikusan az adatokat az RRF irányítási információs rendszereiben

10 Az RRF szabályozási kerete egyértelműen meghatározza azokat a nyomonkövethetőségi követelményeket, amelyekkel tagállami szinten biztosítható az uniós források elszámoltathatósága. Bár a tagállamok megválaszthatják, hogyan folyósítják a forrásokat a végső címzetteknek⁵, megállapítottuk, hogy a mintában szereplő tagállamok általában nem vezettek be egyszerűsített költségfüggetlen finanszírozás vagy egyszerűsített költségelszámolási módszer alkalmazása révén, hanem helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket a ténylegesen felmerült költségek visszatérítése alapján hajtják végre. A tagállamoknak össze kell gyűjteniük a végső címzettek, a vállalkozókra és alvállalkozókra, a tényleges tulajdonosokra, valamint az RRF keretében kifizetett összegekre vonatkozó adatokat, és hozzáférést kell biztosítaniuk azokhoz. Ezek a követelmények a költségvetési rendelet elveire épülnek, amely megfelelő ellenőrzési nyomvonalakat ír elő, és jogalapot szolgáltat annak biztosításához, hogy az RRF forrásainak felhasználására vonatkozó információk ellenőrzési és kontrollcélokra rendelkezésre álljanak. Észrevételezzük, hogy az új költségvetési rendelet új nyomonkövethetőségi követelményeket vezetett be valamennyi irányítási módra vonatkozóan, ám ez az RRF indulása után történt, ezért arra nem volt alkalmazandó. Ilyen követelmény például az uniós költségvetés végrehajtása során a Bizottság számára nyújtandó információkra vonatkozó új rendelkezés, ez azonban nem terjed ki valamennyi adatkategóriára. Ezen túlmenően, amennyiben a tagállamok megkapják és végrehajtják a költségvetést, ez az új nyomonkövethetőségi rendelkezés csak akkor alkalmazandó, ha azt ágazatspecifikus szabályok írják elő; ellenkező esetben ez önkéntes alapon történik. Az új költségvetési rendelet új átláthatósági követelményeket is bevezet a jövőbeli megosztott irányítású eszközökre vonatkozóan, amelyek kiterjednek a címzettek, a vállalkozók, az alvállalkozók és a kedvezményezettek kilétére, valamint a kapcsolódó lekötött összegekre. Lásd: [22–25.](#) bekezdés.

⁵ Az RRF-rendelet (18) preambulumbekkezdése.

11 Az RRF tagállami irányítási információs rendszerei eltérőek: mintánkban nyolc tagállam szisztematikusan gyűjt adatokat az RRF-források felhasználásáról (Ausztria, Bulgária, Észtország, Lettország, Málta és Románia teljes körűen, Hollandia és Spanyolország pedig a tényleges költségek nélkül), míg a fennmaradó kettő (Franciaország és Németország) kizárólag kérésre történő lekérdezés alapján. Az ilyen adatok szisztematikus gyűjtése lehetővé teszi az uniós források átfogó és időben történő nyomonkövethetőségét, és a kérésre történő adatlekérdezéshez képest egyértelmű előnyökkel jár a monitoring, az elszámoltathatóság, az összehasonlítás és az értékelés szempontjából. Lehetővé teszi továbbá az intézkedésenkénti tényleges költségeket tartalmazó jelentések automatikus elkészítését, megkönnyítve ezáltal az adatok elemzési célú felhasználását. Az intézkedésenkénti tényleges költségekre vonatkozó adatok gyűjtése emellett alapvető információkkal szolgálhat az időben végrehajtott kontrollintézkedésekhez, például a szabálytalanságok megelőzéséhez és a csalások felderítéséhez/vizsgálatához. Lásd: **26–32.** bekezdés.

Egyes tagállamok a tényleges költségekre vonatkozó adatok alapján aktualizálják a költségbebecsléseket, de a megtakarításokat nem csoportosítják át szisztematikusan, míg a Bizottság nem kér tényleges költségekre vonatkozó adatokat az RRF irányítására vonatkozóan

12 Az RRF-rendelettel összhangban az RRF-ből az egyes tagállamoknak nyújtott pénzügyi támogatást az allokációs kulcs alkalmazásával számították ki, és annak felső határát a becsült összköltséggel maximalizálták. Úgy ítélik meg, hogy fontos a tényleges költségekre vonatkozó információkat használni annak értékelésére, hogy a tagállamok hatékonyan használták-e fel a forrásokat, valamint adott esetben (például a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek felülvizsgálatakor) kiigazítani az egyes intézkedésekre vonatkozó költségbebecsléseket, illetve biztosítani, hogy a tagállamok által kapott teljes finanszírozás szintje észszerű közelségben legyen a tényleges költségekhez. Lásd: **33–34.** bekezdés.

13 Megállapítottuk, hogy az intézkedések szintjén nincs következetes megközelítés az RRF költségbebecsléseinek aktualizálására. Elemzésünk tanúsága szerint a hatókör felülvizsgálatakor a mintánkban szereplő tíz tagállam közül hét (Bulgária, Észtország, Lettország, Málta, Hollandia, Románia és Spanyolország) a tényleges költségekre vonatkozó adatokat használta fel a becslések aktualizálásához. E hét tagállam közül három (Bulgária, Lettország és Románia) költségmegtakarítás/-túllépés esetén időnként átcsoportosított forrásokat a helyreállítási és rezilienciaépítési terven belül, de ezt egyikük sem tette szisztematikusan. Számos tagállam azzal számol, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtásának tényleges összköltsége legalább olyan magas lesz, mint a becsült költségek. Négy tagállamban végzett részletes elemzésünk során azonban megállapítottuk, hogy a legtöbb befejezett intézkedés tényleges költségei a becsülnél alacsonyabbak voltak. Ha ez a tendencia folytatódik, fennáll annak a kockázata, hogy az adott tagállam által kapott teljes finanszírozás nem lesz észszerű közelségben a tényleges költségekhez. Lásd: **35–41.** bekezdés.

14 Bár számos tagállam szisztematikusan gyűjt tényleges, intézkedésenkénti költségadatokat, a Bizottság nem kér és nem használ fel adatokat az RRF irányításával kapcsolatos tényleges költségekről intézkedésenként, mivel úgy ítéli meg, hogy az RRF-rendelet erre nem biztosít jogalapot. Véleményünk szerint a rendelet nem egyértelmű e tekintetben. Bár az Eurostat gyűjti és közzéteszi a tényleges költségekre vonatkozóan a tagállamoktól kapott információkat, ezek csak a terv szintjén konszolidált összegek, és a Bizottságnak az RRF végrehajtását irányító szervezeti egységei csak tájékoztatási és beszámolási célokra használják fel ezeket az információkat. Úgy ítéljük meg, hogy a tényleges költségekre vonatkozó, intézkedésenkénti adatok hiánya miatt a Bizottság nem tudja teljes körűen értékelni, hogy a tagállamok hatékonyan használták-e fel az RRF-forrásokat, valamint a rendeletben előírtaknak megfelelően elvégezni az eszköz globális értékelését. Lásd: [42–45.](#) bekezdés.

Az RRF megfelelő átláthatóságot biztosít a mérföldkövek és célértékek tagállamok általi teljesítésével és a Bizottság irányítási döntéseivel kapcsolatban, de a végső címzettek, a tényleges összegekre és az eredményekre vonatkozóan közzétett információk nem elegendők

15 Az RRF-rendelet kibővített átláthatósági követelményeket vezetett be, előírta például a bizottsági értékelések közzétételét, valamint a mérföldkövek és célértékek teljesítése terén elért eredményekről szóló rendszeres beszámolást, a források tagállami szintű felhasználásának átfogó közzétételét azonban nem tette kötelezővé. Az eszköz indulása után két évvel vezették be azt a követelményt, hogy a tagállamoknak közzé kell tenniük a végső címzettek listáját a kapott összegekkel együtt; ez a követelmény az első 100 végső címzetre korlátozódik. Lásd: [47–51.](#) bekezdés.

16 A Bizottság és a tagállamok közötti RRF-finanszírozási megállapodások szerint a tagállamok által a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása során nyújtott finanszírozással kapcsolatos tájékoztatásnak, kommunikációnak és nyilvánosságnak legalább olyan szintűnek kell lennie, mint amelyet a tagállami szabályok az uniós költségvetésből való hozzájárulás nélküli közfinanszírozás tekintetében előírnak. Megállapítottuk, hogy a tagállamok eltérő megközelítéseket alkalmaznak a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekre és azok végrehajtására vonatkozó költségvetési információk szolgáltatására: a mintánkban szereplő tíz tagállam közül négy (Bulgária, Észtország, Lettország és Románia) arról számolt be, hogy tervéhez külön költségvetést tesz közzé. Lásd: [52–53.](#) bekezdés.

- 17** A mintánkban szereplő legtöbb tagállam a mérföldkövek és célértékek teljesítéséről végrehajtási statisztikákat tesz közzé. Amint korábbi jelentéseinkben is megjegyeztük, a mérföldkövek és célértékek, valamint a közös mutatók az eredmények helyett inkább az outputokra helyezik a hangsúlyt, emellett ambíció szempontjából eltérőek, néha nem egyértelműek, és nem mindig tükrözik, hogy az intézkedést befejezték-e, így nem nyújtanak elegendő információt az eredményekről. Lásd: **54–55.** bekezdés.
- 18** Valamennyi tagállam közzétesz egy listát a „100 legnagyobb végső címzettről”. E végső címzettek számának több mint felét, a kapott összegnek pedig több mint 80%-át azonban közintézmények teszik ki. Az RRF forrásainak jelentős részét a vállalkozók által végzett építési beruházásokra és szolgáltatásokra irányuló közbeszerzés révén használják fel. Ezekben az esetekben a tagállamok nem teszik közzé a vállalkozóknak kifizetett összegeket, mivel az ajánlatkérő szervek minősülnek végső címzetteknek. Emiatt azonban nem teljes az átláthatóság azzal kapcsolatban, hogy ki részesül az RRF-forrásokból. Az egyik tagállam (Bulgária) portálja a vállalkozóknak kifizetett összegek közzétételével szemlélteti egy átláthatóbb megközelítés megvalósíthatóságát. Lásd: **56–60.** bekezdés.
- 19** Az RRF-rendelet beszámolóval kapcsolatos rendelkezéseivel összhangban az egyre részletesebb éves és tematikus jelentések mellett a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek részletes értékelésének, felülvizsgálatának és a kifizetési kérelmeknek a Bizottság általi közzététele megfelelő szintű átláthatóságot biztosít az irányítási döntések és a végrehajtás előrehaladása tekintetében. Az e kiadványokban szereplő számadatok és statisztikák azonban nem az intézkedések végrehajtásának tényleges költségein alapulnak. A pénzügyi átláthatósági rendszer szintén csak tagállami szinten sorolja fel az RRF-fel kapcsolatos információkat, mivel a jogalkotó a tagállamokat határozta meg kedvezményezettként, emellett az önkéntes „projekttérkép” nem kimerítő jellegű, és a tagállamok által szolgáltatott adatok minőségétől függ. Lásd: **62–77.** bekezdés.

Ajánlásaink

20 A fenti megállapítások fényében a következőket javasoljuk a Bizottságnak:

1. ajánlás

Az uniós források felhasználására vonatkozó információk átfogó, szisztematikus és időben történő gyűjtésének és közzétételének biztosítása

A költségvetési rendelet módosításakor a Bizottság terjesszen elő olyan rendelkezéseket, amelyek biztosítják az uniós források felhasználására vonatkozó információk átfogó, szisztematikus és időben történő gyűjtését és közzétételét, beleértve az összes köz- és magánkedvezményezettre, címzettre, végső címzettre, vállalkozóra és alvállalkozóra vonatkozó információkat, és ezen belül a vállalkozók szintjén lekötött és kifizetett összegeket is.

Megvalósítás céldátuma: a költségvetési rendelet következő felülvizsgálatára irányuló javaslattételkor vagy a költségfüggetlen finanszírozáson alapuló jövőbeli finanszírozási eszközök tervezésekor, attól függően, hogy melyik következik be hamarabb.

2. ajánlás

Annak biztosítása, hogy az uniós források hatékony felhasználásának értékelése és elérése érdekében a tényleges költségekre vonatkozó adatokat használják fel

Az uniós források hatékony felhasználásának értékelése és elérése érdekében a Bizottság:

- a) az RRF kapcsán használja fel a tagállamok által gyűjtött, rendelkezésre álló tényleges költségadatokat, és ezek alapján végezzen utólagos értékelést az erőforrások felhasználásának hatékonyságáról és határozza meg, hogy a teljes tényleges költség észszerű közelségben volt-e a becsült költségekhez;
- b) a „költségfüggetlen finanszírozáson” alapuló jövőbeli eszközök esetében írja elő a tagállamok számára, hogy a források kezelése, a végrehajtás során a források hatékony elosztásának biztosítása, valamint a hatékonyság utólagos értékelése céljából szisztematikusan gyűjtsék és jelentsék a Bizottságnak a tényleges költségekre vonatkozó adatokat.

Megvalósítás céldátuma: a) kellő időben az utólagos értékeléshez; b) a költségfüggetlen finanszírozáson alapuló jövőbeli finanszírozási eszközök kialakításakor.

Észrevételeinkről részletesebben

A mintában szereplő tagállamok általában megfelelnek a nyomonkövethetőségre vonatkozó szabályozási követelményeknek, de csak néhány tagállam gyűjti szisztematikusan az adatokat az RRF irányítási információs rendszereiben

- 21** Az uniós források felhasználásának nyomonkövethetősége alapvető fontosságú az elszámoltathatóság szempontjából. Az uniós források áramlására irányuló nyomonkövetés lehetővé tétele javítja a monitoringot, és alapvető információkkal látja el az uniós és nemzeti szintű döntéshozókat e források felhasználásáról.

Az RRF szabályozási kerete konkrét követelményeket tartalmaz a források tagállami szintű felhasználásának nyomonkövethetőségére vonatkozóan

- 22** A költségvetési rendelet meghatározza az uniós költségvetés megállapítására és végrehajtására, valamint az uniós források kontrolljára vonatkozó általános elveket és eljárásokat. A költségvetési rendelet értelmében a költségvetés végrehajtásakor hatékony és eredményes belső kontrollmechanizmusokat kell alkalmazni⁶. Az eredményes belső kontrollhoz megfelelő ellenőrzési nyomvonalakra is szükség van⁷. Megvizsgáltuk, hogy az RRF-re vonatkozóan bevezetett szabályozási keret (lásd: *II. melléklet*) egyértelműen és pontosan meghatározott nyomonkövethetőségi követelményeket tartalmaz-e, az RRF létrehozásakor hatályos költségvetési rendelet rendelkezéseit alapul véve⁸. Értékeljük továbbá, hogy a tagállamok milyen rendszereket használnak helyreállítási és rezilienciaépítési terveik végrehajtásához.
- 23** Az RRF a „kölségfüggetlen finanszírozás” modelljén alapuló eszköz⁹, amelyben az uniós költségvetésből a tagállamoknak történő kifizetések nem a végrehajtás során ténylegesen felmerült költségek megtérítésén, hanem előre meghatározott mérföldkövek és célértékek kielégítő teljesítésén alapulnak. A tagállamok ezt követően a pénzügyi hozzájárulások bármely formájában folyósíthatják a forrásokat a végső címzetteknek¹⁰. A Bizottság iránymutatása kimondja, hogy „a tagállamok felelőssége annak biztosítása, hogy egyetlen végső címzett se részesüljön a tényleges költségein felüli finanszírozásban”¹¹. Megállapítottuk, hogy a mintánkban szereplő valamennyi tagállam olyan rendszereket használ a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásához, amelyek általában a ténylegesen felmerült költségek visszatérítésén alapulnak.

⁶ Az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet (a szöveg további részében: a költségvetési rendelet) 36. cikkének (1) bekezdése.

⁷ Uo., a 36. cikk (3) bekezdésének d) pontja.

⁸ Uo.

⁹ Uo., a 125. cikk (1) bekezdése.

¹⁰ Az RRF-rendelet (18) preambulumbekzdése.

¹¹ Európai Bizottság, Iránymutatás a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekről a REPowerEU összefüggésében (2022/C 214/01), 30. o.

24 Észrevételezzük, hogy az RRF-rendelet értelmében kötelező a tagállamok számára az ellenőrzés és kontroll céljából, valamint az RRF-források felhasználására vonatkozó összehasonlítható információk biztosítása érdekében a következő adatkategóriák „gyűjtése és hozzáférés biztosítása” ezekhez¹², beleértve a következőket:

- a **pénzeszközök végső címzettjének neve**;
- a **szerződő fél és az alvállalkozó neve**, amennyiben a pénzeszközök végső címzettje a közbeszerzésekre vonatkozó uniós, illetve nemzeti jog szerinti ajánlatkérő szerv;
- a pénzeszközök címzettje, illetve a szerződő fél vonatkozásában a **tényleges tulajdonos(ok)** családi neve(i), utóneve(i) és születési időpontja;
- a helyreállítási és rezilienciaépítési terv szerinti reformok és beruházási projektek végrehajtását szolgáló intézkedések felsorolása az említett intézkedések közfinanszírozásának teljes összegével együtt, és feltüntetve az RRF-ből és az egyéb uniós alapokból **kifizetett pénzeszközök összegét**.

25 Észrevételezzük továbbá, hogy az új költségvetési rendelet új nyomkövethetőségi követelményeket vezetett be, ám ez az RRF indulása után történt, ezért arra nem volt alkalmazandó. Többek között bevezetett egy olyan rendelkezést, amely szerint „az uniós intézmények és szervek, valamint a költségvetést [...] végrehajtó személyek vagy szervezetek” a Bizottság rendelkezésére bocsátják a költségvetési rendeletben meghatározottak szerint a címzett kilétét és helyét, valamint az intézkedés jellegét és az ahhoz lekötött összeget¹³. Ez a nyomkövethetőségi rendelkezés azonban nem terjed ki az adatok valamennyi kategóriájára: a közvetlen irányítás esetében nem terjed ki a kedvezményezett vállalkozóinak és alvállalkozóinak kilétére, illetve a vállalkozók szintjén kifizetett összegekre; a megosztott irányítás esetében nem terjed ki a vállalkozóknak kifizetett összegekre. Emellett, amennyiben a tagállamok megkapják és végrehajtják a költségvetést, ez csak akkor alkalmazandó, ha ezeket az információkat az ágazatspecifikus szabályokkal összhangban kötelesek rögzíteni és tárolni, ellenkező esetben ez önkéntes alapon történik. Az új költségvetési rendelet értelmében 2028-tól kezdve a Bizottságnak közzé kell tennie a megosztott irányítás alá tartozó források címzettjeire, vállalkozóira, alvállalkozóira és kedvezményezettjeire vonatkozó információkat is, amennyiben az ágazatspecifikus szabályok előírják azok gyűjtését és tárolását¹⁴.

¹² Az RRF-rendelet 22. cikke (2) bekezdésének d) pontja.

¹³ Az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet (átdolgozás) 36. cikkének (6) bekezdése.

¹⁴ Uo., a 38. cikk (1) bekezdése.

A legtöbb tagállam nyomon tudja követni az RRF forrásait, de csak néhány tagállam gyűjti szisztematikusan a szükséges adatokat az RRF irányítási információs rendszereiben

- 26** Bár az RRF-rendelet nem határozza meg, hogy a tagállamoknak milyen módon kell gyűjteniük az adatokat, mi úgy tekintettük, hogy a jó teljesítmény elérése érdekében a minőségi jogalkotási eszköztár szolgálhat útmutatóul az alkalmazandó módszerhez. A minőségi jogalkotási eszköztár a szisztematikus adatgyűjtés folyamatos és szervezett folyamatát a monitoringgal egyenértékűnek tekinti, és kijelenti, hogy ez a monitoring többféle felhasználáshoz is biztosítja a szükséges információkat, beleértve az irányítást, az értékeléseket, valamint a szabályszerűségi és kontrollkövetelmények betartását¹⁵. Az RRF esetében a mérföldkövek és célértékek teljesítésével kapcsolatos adatok mellett a **24.** bekezdésben kifejtettek szerint más nyomonkövethetőségi követelmények is vannak.
- 27** A mintánkban szereplő tagállamokban az RRF irányítási információs rendszereit vizsgálva megállapítottuk, hogy az adatgyűjtés módja tekintetében a rendszerek kialakítása és működése jelentősen eltér. Elemzésünk alapján ezek a rendszerek az adatgyűjtési lehetőségeket tekintve nagyjából három kategóriába sorolhatók (lásd: **1. táblázat**), nevezetesen:
- a) Olyan rendszerek, amelyekben minden adatot rendszeresen gyűjtenek, beleértve a tényleges költségeket is. Ezek a tagállamok minden egyes RRF-intézkedés esetében gyűjtenek adatokat a végső címzettekről, az (al)vállalkozókról és a végső címzettek szintjén ténylegesen kiadott költségekről (Ausztria, Bulgária, Észtország, Lettország, Málta, Románia).
 - b) Olyan rendszerek, amelyekben minden adatot rendszeresen gyűjtenek a tényleges költségek nélkül. Ezek a tagállamok minden RRF-intézkedés esetében gyűjtenek adatokat a végső címzettekről és (al)vállalkozókról, de a tényleges költségekre vonatkozó információk csak a különböző végrehajtó szervek külön kérésére állnak rendelkezésre (Hollandia, Spanyolország).
 - c) Olyan rendszerek, amelyek keretében az adatok lekérdezése egyedi intézkedések iránti kérelem alapján történik. Ezek a tagállamok nem gyűjtenek adatot központi rendszerben, és azok csak kérésre kaphatók meg az RRF intézkedéseit végrehajtó szervezetektől (Franciaország, Németország).

¹⁵ *Better regulation toolbox* (Európai Bizottság, 2021. november, 43. eszköz, „Monitoring arrangements and indicators”).

1. táblázat | A tagállamok három kategóriája az adatgyűjtés tekintetében

	Az összes adatot rendszeresen gyűjtő rendszerek						Kérésre történő adatgyűjtés						
	Igen						Igen, kivéve a pénzügyi eszközöket				Igen		Nem mindig
	Az összes adatot rendszeresen gyűjtő rendszerek, beleértve a tényleges költségeket is						Az összes adatot rendszeresen gyűjtő rendszerek, kivéve a tényleges költségeket		Egyedi intézkedések iránti kérelem alapján				
	AT	BG	EE	LV	MT	RO	ES	NL	DE	FR			
Végső címzettek neve	☒	☐	☒	☒	☒	☐	☒	☒	☐	☐			
Vállalkozók neve	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☐	☐			
Alvállalkozók neve	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☐	☐			
Tényleges költségek a végső címzett szintjén	☒	☐	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐			

Forrás: Európai Számvevőszék.

28 A mintában szereplő azon tagállamok rendszerei esetében, amelyek rendszeresen gyűjtik az összes szükséges adatot, megjegyeztük, hogy ezek előnye, hogy lehetővé teszik a források felhasználásának átfogó és időben történő nyomonkövethetőségét. Emellett automatikusan jelentéseket tudnak készíteni az intézkedésenkénti tényleges költségekről, megkönnyítve az adatok elemzési célú felhasználását. A végső címzettek szintjén kiadott tényleges költségeket is rögzítő hat tagállam közül öt (Ausztria, Bulgária, Észtország, Lettország és Málta) a vállalkozóknak kifizetett tényleges költségek összegét is nyilvántartja. Ezt a szempontot az összes tagállamnak küldött felmérésünkben is ellenőriztük, és a válaszok alapján kiderült, hogy összesen 19 tagállam (70%) tesz így.

29 Lásd: az [1. háttérmagyarázat](#) példája egy olyan RRF-rendszerre, amelyben minden szükséges adatot rendszeresen gyűjtenek, beleértve a tényleges költségeket is.

1. háttérmagyarázat.

Olyan RRF-rendszer, amelyben az összes szükséges adatot rendszeresen gyűjtik, beleértve a tényleges költségeket is – Lettország (példa)

- Az RRF lettországi koordináló szerve által használt RRF irányítási információs rendszer az uniós strukturális alapok esetében már alkalmazott rendszer továbbfejlesztett modulja, amely további RRF-specifikus funkciókkal is rendelkezik (lehetővé teszi például a mérföldkövek és célértékek nyomon követését és az azokról való beszámolást).
- A rendszer a végső címzettekről, a vállalkozókról, az alvállalkozókról és a tényleges költségekről tartalmaz adatokat.
- Az adatokat a végrehajtási szakasz során folyamatosan frissítik. A végrehajtó szervek rendszeres időközönként jelentést nyújtanak be az előrehaladásról: a jelentés információkat tartalmaz a végső címzetteknek teljesített kifizetésekről, a költségeket alátámasztó számlákkal együtt.
- A rendszer automatikusan nyomon követi a különálló finanszírozási forrásokat, és a számlainformációkat a rendszerben szereplő más uniós alapok finanszírozásával is össze tudja vetni.
- A rendszer automatikusan kiszámítja az egyes intézkedések egyenlegét, amely a becsült és a tényleges költség közötti eddigi különbségnek felel meg.

Az előre meghatározott jelentések automatikusan generálhatók, a személyre szabott jelentések pedig kérésre hozhatók létre.

- 30** Elemzésünk rámutatott, hogy a mintánkban szereplő tagállamok többsége minden információt meg tudott adni az RRF-források felhasználásáról. Megállapítottuk azonban, hogy egyes olyan tagállamok konkrét intézkedései esetében, ahol az RRF koordináló szervei nem gyűjtene rendszeresen adatokat az összes előírt kategóriára vonatkozóan (Franciaország, Németország, Spanyolország), egyes információkéréseknél több hónapos késedelem volt megfigyelhető a válaszadási időt illetően. Az RRF-et koordináló szervek, amelyek nem gyűjtötték rendszeresen ezeket az adatokat, nem tudtak időben áttekintést generálni a becsült és a tényleges költségekről, illetve a különálló finanszírozási forrásokról.
- 31** Franciaországban nem gyűjtik szisztematikusan az RRF-adatokat, és komoly nehézségeket tapasztaltunk a kérésre történő adatgyűjtés során, mivel a tagállam nem tudott minden jogilag előírt RRF-adatot bemutatni (lásd: [2. háttérmagyarázat](#)).

2. háttérmagyarázat

Amikor a jogszabályban előírt valamennyi RRF-adat benyújtása nem lehetséges – Franciaország

A francia hatóságok a mintánkban szereplő öt intézkedés közül három esetében nem tudták megadni a végső címzettek nevét. Tájékoztatásuk szerint ennek az volt az oka, hogy egyes intézkedések esetében túl nagy adminisztratív terhet jelentett a végső címzettek és a kifizetett összegekre vonatkozó információk – akár kérésre történő – beszerzése.

Bár végül a mintánkban szereplő mind az öt intézkedésre vonatkozóan benyújtották a tényleges költségadatokat, ez több mint hat hónappal az eredeti kérelem után történt, és három intézkedés esetében a tényleges költségeket nem lehetett a kapcsolódó végső címzettekhez rendelni.

- 32** Mindezek alapján úgy véljük, hogy egyértelmű előnyt jelent a szisztematikus adatgyűjtés alkalmazása az RRF-ből származó források felhasználásának nyomon követésére szolgáló központi rendszerben. Ez arra vonatkozik, hogy a végrehajtás során lehetséges-e jelentéseket benyújtani az időben történő monitoringhoz és irányításhoz az elszámoltathatóság növelése érdekében, illetve összehasonlítás és értékelés céljából. A szisztematikus adatgyűjtés szintén fontos eszköz lehet, amelynek révén a hatóságok kellő időben alkalmazhatnak olyan kontrollintézkedéseket, mint például a szabálytalanságok megelőzése vagy csalások felderítése/nyomozása. Véleményünk szerint a szisztematikus adatgyűjtés elmulasztása a finanszírozási eszköz kevésbé hatékony irányításának kockázatával jár, míg az összes szükséges adat gyűjtésének elmulasztása az elszámoltathatóságra nézve jelent kockázatot.

Egyes tagállamok a tényleges költségekre vonatkozó adatok alapján aktualizálják a költségbecekléseket, de a megtakarításokat nem csoportosítják át szisztematikusan, míg a Bizottság nem kér be tényleges költségekre vonatkozó adatokat az RRF irányítására vonatkozóan

- 33** Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) kimondja, hogy „a Bizottság a költségvetést [...] a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveinek tiszteletben tartásával” hajtja végre, és a „tagállamok együttműködnek a Bizottsággal annak érdekében, hogy biztosítsák a költségvetési előirányzatoknak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás alapelveivel összhangban történő felhasználását”¹⁶. A költségvetési rendelet meghatározza a hatékony és eredményes (gondos) pénzgazdálkodás három alapelvét¹⁷, és ezek egyike a hatékonyság elve, amely az igénybe vett erőforrások, a végzett tevékenységek és a célkitűzések elérése közötti lehető legjobb kapcsolatot jelenti. A gondos pénzgazdálkodás elve az RRF költségfüggetlen finanszírozási modelljére is alkalmazandó.
- 34** Ezért megvizsgáltuk, hogy a tagállamok és a Bizottság felhasználták-e a tényleges költségekre vonatkozó információkat, és ha igen, hogyan, annak ellenére, hogy ezt az RRF-rendelet nem írja elő. Úgy ítéljük meg, hogy az intézkedések becsült költségeinek figyelembe vétele helyett a tényleges költségekre vonatkozó információk használata alapvető fontosságú az RRF irányítására vonatkozóan: annak értékeléséhez, hogy a tagállamok hatékonyan használták-e fel a forrásokat¹⁸, adott esetben (például a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek felülvizsgálatakor) az egyes intézkedésekre vonatkozó költségbeceklések kiigazításához, valamint annak vizsgálatához, hogy a tagállamok által kapott teljes finanszírozás észszerű közelségben van-e a tényleges költségekhez.

¹⁶ [Az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata](#), 317. cikk (Az Európai Unió Hivatalos Lapja, C 326., 2012 október 26.).

¹⁷ A 2018. évi költségvetési rendelet 33. cikke.

¹⁸ [26/2023. sz. különjelentés](#): „A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz teljesítménymonitoring-kerete: Méri a végrehajtás előrehaladását, de a teljesítményt nem tudja tükrözni”, 86–87. bekezdés és a [02/2025. sz. áttekintés](#): „Teljesítményorientáltság, elszámoltathatóság és átláthatóság: a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz hiányosságaiból levonható tanulságok”, 35. bekezdés.

A mintánkban szereplő tagállamok többsége a hatókör változása esetén a tényleges költségekre vonatkozó adatokat használja fel a becslések aktualizálására, de egyikük sem csoportosítja át szisztematikusan a megtakarításokat

- 35** A tagállamoknak helyreállítási és rezilienciaépítési tervükbe bele kellett foglalniuk a tervben szereplő reformok és beruházások becsült összköltségét, megfelelő indokolással és annak bemutatásával alátámasztva, hogy ez az összköltség hogyan felel meg a költséghatékonyság elvének¹⁹. A Bizottságnak ezt követően hatékonysági szempontból értékelnie kellett, hogy ezek a becsült összköltségek észszerűek és valószerűek voltak-e, és megfeleltek-e a költséghatékonyság elvének²⁰. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből az egyes tagállamoknak nyújtott pénzügyi támogatást az allokációs kulcs alkalmazásával számították ki, és annak felső határát a becsült összköltséggel maximalizálták²¹.
- 36** Amint egy korábbi jelentésünkben megjegyeztük, a Bizottság a tagállamok költségbecsléseit összességében azonos minősítéssel („B”) értékelte, annak ellenére, hogy a feltárt hiányosságok gyakorisága és súlyossága eltérő volt (attól kezdve, hogy a tervezési szakaszban bizonyos intézkedések tekintetében hiányoztak az információk, egészen addig, hogy az alapul szolgáló feltételezések nem minden egyes intézkedés esetében voltak teljes mértékben megalapozottak)²². A valószerű és reális becslések fontosságát a Bizottság iránymutatása is kiemeli, amely kimondja: megjegyezve, hogy az értékelést a költségek tényleges felmerülése előtti becslés alapján végzik el, a teljes becsült költségnek olyan összeget kell eredményeznie, amely észszerűen közel áll a tényleges költségekhez; emellett a megalapozott kezdeti becslésekhez számviteli módszerek, múltbeli költségek, statisztikai adatok, megbízható szervektől származó hiteles és megbízható tanulmányok vagy más hasonló információ- és bizonyítékforrások használatát javasolja²³.

¹⁹ Az RRF-rendelet 18. cikke (4) bekezdésének k) pontja.

²⁰ Uo., a 19. cikk (3) bekezdésének i) pontja és az V. melléklet 2.9. pontja.

²¹ Uo., a 11. cikk és a 20. cikk (4) bekezdése.

²² 21/2022. sz. különjelentés: „A nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek Bizottság általi értékelése: összességében megfelelő, de a végrehajtás terén továbbra is vannak kockázatok”, 2. ábra, 13. o. és 66–69. bekezdés.

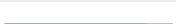
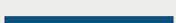

²³ Európai Bizottság, *Guidance to member states' recovery and resilience plans* (SWD(2021) 12, 1/2. rész), 37. oldal.

- 37** Félidős értékelésében a Bizottság megjegyezte, hogy a 2021 óta az ellátási láncokra és az energiaellátásra nehezedő komoly nyomás magas inflációt eredményezett²⁴. Emiatt az RRF számos intézkedése többletköltségekkel járt vagy járhat. Ennek az ellenkezője is előfordulhat azonban, két korábbi jelentésünkben olyan intézkedésekről számoltunk be, amelyek esetében a tényleges költségek jelentősen alacsonyabbak voltak a becsléknél²⁵.
- 38** Felmérésünkre válaszolva a 27 tagállam közül 12 (44%) azt állította, hogy vagy nem volt köteles, vagy nem tudta kiszámítani a tényleges és a becsült költségek közötti teljes arányt. Ugyanakkor a fennmaradó 15 tagállam közül 12 (80%) jelezte, hogy a tényleges költségek vagy összhangban álltak a becslésekkel, vagy várhatóan magasabbak lesznek. Számos tagállam tehát azzal számol, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtásának tényleges összköltsége legalább olyan magas lesz, mint a becsült költségek. Ezt azonban csak a végrehajtási időszak végén lehet megerősíteni.
- 39** Ellenőrzésünk során a mintánkban szereplő tagállamok közül négytől (Ausztria, Lettország, Málta és Románia) a befejezett intézkedésekről is kértünk adatokat. Megállapításunk szerint a 19 befejezett intézkedés közül, amelyek esetében 2025 közepéig minden költséget kifizettek, 15 esetében a becsléknél alacsonyabbak voltak a tényleges költségek (az intézkedések összefoglalását lásd: **2. táblázat**, a részleteket intézkedésenként pedig: **III. melléklet**). Egyes esetekben jelentős különbségekről volt szó. Ezen intézkedések esetében tehát az RRF becsült költségei meghaladták a tényleges költségeket, és ha ez a tendencia folytatódik, fennáll annak a kockázata, hogy az egyes tagállamoknak nyújtott teljes RRF-allokáció meghaladhatja a tényleges költségeket. Munkánk során azonban a négy tagállam közül háromban néhány folyamatban lévő intézkedésnél költségtúllépést tapasztaltunk.

²⁴ Európai Bizottság, „Mid-term evaluation of the Recovery and Resilience Facility”, SWD(2024) 70, 4.1.5.B. rész, 54. o.

²⁵ **13/2025. sz. különjelentés:** „A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből a digitális átálláshoz nyújtott támogatás az uniós tagállamokban: Kihasztnátlanul maradt a lehetőség arra, hogy a stratégia valóban a digitális szükségletek kezelésére irányuljon”, 46–47. bekezdés, valamint **11/2023. sz. különjelentés:** „Az iskolák digitalizációjához nyújtott uniós támogatás: Jelentős beruházások, de a tagállamok kellő stratégiai fókusz nélkül használták fel az uniós finanszírozást”, 5. háttérmagyarázat.

2. táblázat | Információk négy kiválasztott tagállamban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv befejezett intézkedéseiről

Tagállam	Becsült összköltség (millió euró)	Tényleges összköltség (millió euró)	Tényleges/becsült költségek aránya	Befejezett intézkedések száma
Befejezett intézkedések költségmegtakarítással				
Ausztria	484,90	438,26	 90%	□□□ 3
Lettország	3,98	3,70	 93%	□□ 2
Málta	36,60	27,37	 75%	□□□ 3
Románia	39,40	33,00	 84%	□□□□□□□ 7
Olyan befejezett intézkedések, amelyek esetében költségtúllépések voltak, illetve ahol a tényleges költségek megegyeztek a becsült költségekkel				
Ausztria	158,90	158,90	 100%	□ 1
Lettország	0,15	0,15	 100%	□□ 2
Málta	n.a.	n.a.	n.a.	0
Románia	20,74	20,78	 100,19%	□ 1

Forrás: Európai Számvevőszék.

40 Elemzésünk azt mutatja, hogy a mintánkban szereplő tagállamok közül négy (Bulgária, Észtország, Lettország és Románia) a becsült és a tényleges költségek rendszeres összehasonlítása révén nyomon követi az RRF költségvetésének végrehajtását. A mintánkban szereplő tagállamok három kategóriába sorolhatók a tekintetben, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek felülvizsgálata során hogyan veszik figyelembe a tényleges költségekre vonatkozó adatokat:

- azok a tagállamok, amelyek úgy nyilatkoztak, hogy nem veszik figyelembe a tényleges költségekre vonatkozó adatokat a helyreállítási és rezilienciaépítési tervükben szereplő intézkedések becsült költségeinek aktualizálásához a hatókör változása vagy potenciális költségmegtakarítás/-túllépés esetén: Ausztria, Franciaország és Németország. Ennek ellenére a Bizottság arról tájékoztatott bennünket, hogy ezek a tagállamok bizonyos intézkedések felülvizsgálata során tényleges költségadatokat használtak fel, bár Ausztria ezt csak 2025 végén tette meg;
- azok a tagállamok, amelyek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervükben szereplő intézkedések becsült költségeinek aktualizálásához figyelembe veszik a tényleges költségadatokat, de csak a hatókör megváltozása esetén: Észtország, Málta, Hollandia és Spanyolország;
- azok a tagállamok, amelyek a tényleges költségekre vonatkozó adatokat figyelembe veszik a helyreállítási és rezilienciaépítési tervükben szereplő intézkedések becsült költségeinek aktualizálásához a hatókör változása esetén, és alkalmanként a helyreállítási és rezilienciaépítési terven belüli finanszírozás átcsoportosításához is költségmegtakarítás/túllépés esetén: Bulgária, Lettország és Románia.

A mintánkban szereplő tagállamok egyike sem veszi azonban szisztematikusan figyelembe a tényleges költségadatokat a költségbecslések aktualizálásához megtakarítások/túllépések esetén.

E három kategória közül kettőre vonatkozóan lásd: a [3. háttérmagyarázat](#) példái.

3. háttérmagyarázat

A tényleges költségek figyelembe vételével kapcsolatos megközelítések a költségbecslések aktualizálásakor

Ausztria

A tervben szereplő intézkedések tényleges és becsült költségeinek összehasonlításához szükséges adatokat az RRF osztrák irányítási információs rendszere (Transparenzdatenbank) tartalmazza, amelyet más alapok esetében is használnak. A tényleges költségekre vonatkozó információkat azonban erre a célra nem használják fel, mivel azokat az osztrák hatóságok nem tartják relevánsnak, tekintettel az RRF teljesítményalapú jellegére.

Lettország

Az RRF lettországi irányítási információs rendszere automatikusan összehasonlítja az egyes intézkedésekre vonatkozó becsült összegeket a szerződésbe vett és a végső címzetteknek kifizetett összegekkel. A tényleges és a becsült költségek értékelésére akkor kerül sor, amikor egy intézkedést befejezettnek tekintenek, mivel a rendszerben láthatók és átcsoportosíthatók a fel nem használt összegek. Ha ez megtörténik, a fennmaradó összeget vagy átcsoportosítják a helyreállítási és rezilienciaépítési terven belül más intézkedésekre, vagy ugyanazon intézkedésen belül magasabb szintű cél elérésére használják fel.

- 41** Összefoglalva, a mintánkban szereplő tagállamok többsége a hatókör megváltozása esetén a tényleges költségekre vonatkozó adatokat használja fel a becslések aktualizálására. Míg néhány tagállam költségmegtakarítás/túllépés esetén is átcsoportosítja a forrásokat, a mintában szereplő tagállamok egyike sem teszi ezt szisztematikusan. Fennáll a kockázat, hogy egyes helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tényleges összköltsége esetleg nem lesz észszerű közelségben a becsült költségekhez.

A Bizottság nem gyűjt tényleges, intézkedésenkénti költségadatokat, még akkor sem, ha azok rendelkezésre állnak, és emiatt kevésbé tudja értékelni az RRF forrásainak hatékony felhasználását

- 42** Az RRF-rendelet értelmében a Bizottságnak utólagos értékelést kell végeznie az RRF-források felhasználásának hatékonyságáról²⁶. Megvizsgáltuk, hogy a Bizottság gyűjti és felhasználja-e a végső címzetteknek kifizetett tényleges költségekre vonatkozó, tagállami szinten rendelkezésre álló információkat. Megvizsgáltuk azt is, hogy a Bizottság a felülvizsgált helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelése során felhasznál-e a tényleges költségekre vonatkozó információkat.
- 43** A Bizottság nem írja elő a tagállamok számára, hogy továbbítsák az intézkedésenkénti tényleges költségekre vonatkozó adatokat, mivel úgy ítéli meg, hogy az RRF-rendelet erre nem biztosít jogalapot. Meglátásunk szerint a rendelet nem egyértelmű e tekintetben²⁷. Mintánk alapján a legtöbb tagállam szisztematikusan gyűjti ezeket az adatokat. A Bizottság azonban a felülvizsgált helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelése során nem használ tényleges költségadatokat, kivéve egyes esetekben, amikor aktualizált becsléseket kap a tagállamoktól. Az RRF-rendelet előírja a Bizottság számára, hogy végezze el az eszköz átfogó utólagos értékelését²⁸. Véleményünk szerint egy ilyen átfogó értékelésnek ki kell terjednie az RRF általános és egyedi célkitűzéseire is²⁹, következésképpen nem kerülheti el a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek keretében végrehajtott intézkedések tényleges költségeinek figyelembevételét. Úgy véljük tehát, hogy a tényleges költségekre vonatkozó, intézkedésenkénti és pillérenkénti adatok hiánya akadályozza a Bizottságot abban, hogy értékelje az RRF hatékonyságát, és ezáltal a gondos pénzgazdálkodást.
- 44** A tényleges költségekre vonatkozó, intézkedésenkénti és pillérenkénti adatok hiánya és azok fel nem használása azzal a kockázattal jár, hogy a Bizottság nem tudja értékelni az RRF hatékonyságát és ezáltal a gondos pénzgazdálkodást. Egy korábbi jelentésünkben már megjegyeztük, hogy a hatékonyság értékelését gyengíti, hogy az intézkedések szintjén nem áll rendelkezésre információ az RRF által finanszírozott tényleges kiadásokról³⁰. Ezt a korlátozást az RRF gazdasági hatását elemző EKB-tanulmány is megállapította³¹.

²⁶ Az RRF-rendelet 32. cikkének (2) bekezdése.

²⁷ Az RRF-rendelet 31. cikkének (3) bekezdése és a 26/2023. sz. különjelentés 87. bekezdése.

²⁸ Az RRF-rendelet 32. cikkének (4) bekezdése.

²⁹ Az RRF-rendelet 4. cikke.

³⁰ A 02/2025. sz. áttekintés 35–37. bekezdése.

³¹ Európai Központi Bank, „*Four years into NextGenerationEU: what impact on the area economy?*”, 59. o.

45 Végezetül a tagállamok – általában nemzeti statisztikai hivatalaikon keresztül – évente továbbítják az RRF tényleges költségeire vonatkozó adatokat az Eurostatnak. Az Eurostat által kapott és közzétett összegek³² a tagállamonkénti és évenkénti összes tényleges kiadást jelentik. Az Eurostat nem kap intézkedésenkénti adatokat. A jelentett adatok a konszolidált összegeket mutatják programszinten, vissza nem térítendő támogatás és hitelkategória szerinti bontásban. Ezeket az adatokat a DG ECFIN költségvetési felügyeleti egysége is megkapja és felhasználja a túlzotthiány-eljárással kapcsolatos célokra. A DG ECFIN-nek az RRF végrehajtásáért felelős szervezeti egységei tájékoztatási és beszámolási célokra használják fel azokat.

Az RRF megfelelő átláthatóságot biztosít a mérföldkövek és célértékek tagállamok általi teljesítésével és a Bizottság irányítási döntéseivel kapcsolatban, de a végső címzettek, a tényleges összegekre és az eredményekre vonatkozóan közzétett információk nem elegendőek

46 Az átláthatóság magában foglalja az uniós kiadásokra vonatkozó információk közzétételét, és azt is biztosítja, hogy a polgárok időben hozzáférjenek ezekhez az információkhoz. A nyomkövethetőség mellett ez az elszámoltathatóság és a demokratikus felügyelet biztosításának fő eleme, és ezért elengedhetetlen az uniós források felhasználásába vetett közbizalom kiépítéséhez.

³² Eurostat, „*Statistics related to the Recovery and Resilience Facility*”.

Az RRF jogi kerete egyértelmű átláthatósági követelményeket határoz meg irányítási szinten, de nem írja elő a pénzeszközök áramlásának teljes körű közzétételét

- 47** Értékeljük, hogy az RRF szabályozási kerete (lásd: [II. melléklet](#)) bevezetett-e egyértelmű átláthatósági követelményeket a költségvetési rendelet³³ vonatkozó, az uniós költségvetés megállapítására, végrehajtására és ellenőrzésére irányadó elveket és eljárásokat meghatározó rendelkezései alapján. Megvizsgáltuk továbbá az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz³⁴ (CEF) és a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret kohéziós politikája³⁵ szerinti átláthatósági követelményeket, figyelembe véve az ezen eszközökre vonatkozó jogi keretek és intézkedések közötti különbségeket.
- 48** Az EUMSZ kimondja, hogy az Unió intézményei „ munkájuk során a nyitottság elvének lehető legnagyobb mértékű tiszteletben tartásával járnak el”³⁶. A költségvetési rendelet továbbá előírja, hogy „a polgárok tudomást szerezhessenek arról, hogy az Unió **hol** és **milyen** célokra fordítja a forrásokat”, és hogy ezt a „források **valamennyi címzettjével** [*i.e.*, **kivel**] kapcsolatos információk” közzététele révén kell megvalósítani, és minden esetben törekedni kell a maximális átláthatóság biztosítására a címzettek vonatkozó információk tekintetében³⁷. A rendelet – az átláthatósági elvet tiszteletben tartva – felsorolja a címzettek vonatkozó, közzéteendő információkat (lásd: [4. háttérmagyarázat](#)).

³³ (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet.

³⁴ (EU) 2021/1153 rendelet az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról.

³⁵ (EU) 2021/1060 rendelet az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra [...] vonatkozó közös rendelkezések [...] megállapításáról.

³⁶ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 15. cikkének (1) bekezdése.

³⁷ A 2018. évi költségvetési rendelet (11) és (12) preambulumbekzdése.

4. háttérmagyarázat

A címzettekre vonatkozó információk közzétételére vonatkozó követelmények közvetlen és megosztott irányítás esetén

A 2018. évi költségvetési rendelet³⁸ előírja, hogy a Bizottság megfelelő módon és időben tegye közzé a költségvetésből nyújtott források címzettjeire vonatkozó információkat³⁹.

A közvetlen irányítású alapok (például az RRF és a CEF) esetében a versenypályázatok, vissza nem térítendő támogatás odaítélésére vonatkozó eljárások vagy közbeszerzési eljárások eredményeként odaítélt pénzdíjakra, vissza nem térítendő támogatásokra és szerződésekre, valamint a kiválasztott szakértőkre vonatkozóan a következő információkat kell közzétenni⁴⁰:

- a címzett neve (kedvezményezett vagy szerződő fél is lehet⁴¹);
- a címzett földrajzi helye;
- az összeg, amelyre jogi kötelezettséget vállaltak;
- az intézkedés jellege és célja.

A megosztott irányítás (például a kohéziós politikai alapok) esetében a költségvetési rendelet szintén kimondja, hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk az átláthatóság elvét⁴², és az átláthatóságra vonatkozó részletes rendelkezéseket az ágazatspecifikus szabályokba kell belefoglalni. A 2021–2027-es többéves pénzügyi keretre vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet például előírja, hogy az irányító hatóságoknak egyéb információk mellett közzé kell tenniük a kedvezményezettet [és közbeszerzés esetén a vállalkozó nevét], a művelet célját, helyszínét és teljes költségét⁴³. A 2024. évi költségvetési rendelet aktualizálta a megosztott irányításra vonatkozó átláthatósági követelményeket (lásd: [25. bekezdés](#)).

Az RRF-rendelet a tagállamokat jelölte meg kedvezményezettként, és a Bizottság finanszírozási megállapodásokat kötött velük (ők a forrásoknak a költségvetési rendelet 2. cikkének (53) bekezdése szerinti címzettjei). A Bizottság az RRF forrásait a tagállamoknak mint kedvezményezetteknek folyósítja, amelyek ezt követően az országon belül, a nemzeti költségvetésen keresztül osztják szét a forrásokat az intézkedések végrehajtásáért felelős szervek között.

Más közvetlen irányítású eszközök – például a CEF – esetében a Bizottság a projekteket végrehajtó kedvezményezettekkel köt támogatási megállapodást, és nekik folyósítja a forrásokat. A kohéziós politikai alapok esetében, megosztott irányítás keretében, a kedvezményezettek szintén általában a műveleteket végrehajtó szervezetek.

- 49** Az RRF-rendelet számos rendelkezést tartalmaz az átláthatóságra vonatkozóan. Ezek a releváns irányítási döntések (a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelése, azok módosítása és a kifizetési kérelmek) Bizottság általi közzétételére, valamint a tervek és az eszköz végrehajtása terén elért eredményekről szóló bizottsági és tagállami beszámolásra vonatkoznak (lásd: [IV. melléklet](#)). A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek, azok módosításai és a kifizetési kérelmek értékelésének közzétételére vonatkozó követelmény egy RRF-specifikus átláthatósági rendelkezés. Ez a rendelkezés javíthatja a nyilvános tájékoztatást a döntéshozatali folyamattal kapcsolatban.
- 50** A Bizottság a helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytáblán eredetileg csak a tagállamok mint kedvezményezettek számára elkülönített összegeket és a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek becsült költségein alapuló különböző egyéb adatokat tette közzé, azonban a források végső címzettjeiről nem tett közzé részleteket⁴⁴. Az RRF-rendelet 2023. évi módosításai bevezették azt a követelményt, hogy a tagállamoknak közzé kell tenniük a 100 legnagyobb végső címzetre vonatkozó adatokat⁴⁵, amelyeket a Bizottság később központilag összesít és közzétesz a helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytáblán⁴⁶. Az új rendelkezés felsorolja a tagállamok által közzéteendő információkat:
- jogi személy esetében a címzett teljes hivatalos neve és héaazonosító száma vagy adóazonosító száma – ha rendelkezésre áll –, vagy más, nemzeti szinten megállapított egyedi azonosítója;
 - természetes személy esetében a címzett vezeték- és utóneve;
 - az egyes címzettek által kapott összeg, valamint azon kapcsolódó intézkedések, amelyekhez a tagállam finanszírozást kapott az RRF-ből.

³⁸ Uo., a 38. cikk (1) bekezdése.

³⁹ Uo., a 38. cikk (3) bekezdése.

⁴⁰ Uo., a 38. cikk (2) bekezdése.

⁴¹ Uo., a 2. cikk (53) bekezdése.

⁴² Uo., a 63. cikk (1) bekezdése.

⁴³ Az (EU) 2021/1060 rendelet 49. cikkének (3) bekezdése.

⁴⁴ Eucrim, *Trade-offs in Auditing the EU Recovery and Resilience Facility – Flexibility vs Compliance: Görög esettanulmány*, 4/2023. kötet, 350. o.

⁴⁵ Az RRF-rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2023/435 rendelet 25a. cikke.

⁴⁶ Európai Bizottság, [Helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytábla](#).

51 Ez az új átláthatósági rendelkezés azonban, amelyet két évvel az RRF indulása után vezettek be, a 100 legnagyobb végső címzettre korlátozódik. Mivel a rendelkezés nem biztosít teljes átláthatóságot az RRF-ből származó finanszírozás felhasználása tekintetében, az európai ombudsman azt az ajánlást fogalmazta meg, hogy az RRF-források felhasználásával kapcsolatos jobb elszámoltathatóság érdekében a Bizottság ösztönözze a tagállamokat az RRF-ből származó finanszírozás valamennyi címzettjére vonatkozó információk közzétételére⁴⁷. Egy későbbi iránymutatásban a Bizottság megemlítette, hogy „a tagállamok az RRF-rendeletben meghatározott minimum 100 kedvezményezett meghaladó listát is közzétehetnek”⁴⁸. Ellenőrzési munkánk végéig a mintánkban szereplő egyetlen tagállam sem tett közzé több mint 100 kedvezményezettet.

A tagállamok részleges tájékoztatást nyújtanak az RRF-források közszektoron kívüli felhasználásáról, és nem nyújtanak elegendő információt az eredményekről

52 A Bizottság és a tagállamok között kötött finanszírozási megállapodások rendelkezései szerint a tagállamok által a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása során nyújtott finanszírozással kapcsolatos tájékoztatásnak, kommunikációnak és nyilvánosságnak legalább olyan szintűnek kell lennie, mint amelyet a tagállami szabályok az uniós költségvetésből való hozzájárulás nélküli közfinanszírozás tekintetében írnak elő⁴⁹. Ezért ellenőriztük, hogy a tagállamok olyan szinten teszik-e közzé a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekre és azok végrehajtására vonatkozó költségvetési információkat, ahogyan azt a nemzeti költségvetésük esetében teszik.

53 Megállapítottuk, hogy a mintánkban szereplő tagállamok eltérő módon szolgáltatnak költségvetési információkat a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekről és azok végrehajtásáról. Négy tagállam (Bulgária, Észtország, Lettország és Románia) külön költségvetést tesz közzé, a másik hat tagállam (Ausztria, Franciaország, Németország, Málta, Hollandia és Spanyolország) pedig úgy tekinti, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek nemzeti költségvetésük részét képezik.

⁴⁷ Európai ombudsman, „Záró feljegyzés a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz átláthatóságára és elszámoltathatóságára vonatkozó stratégiai kezdeményezésről”.

⁴⁸ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásáról, V. melléklet: A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végső kedvezményezettjei (COM(2024) 474 final).

⁴⁹ Európai Bizottság, „Kommunikációs és láthatósági szabályok, Európai Unió finanszírozási programok (2021–2027): iránymutatás a tagállamok számára”, 38.o.

- 54** Elemeztük továbbá a mintánkban szereplő tagállamok RRF-portáljain nyilvánosan hozzáférhetővé tett információkat. Megállapítottuk, hogy a mintánkban szereplő tíz tagállam közül hat (Ausztria, Bulgária, Észtország, Franciaország, Lettország és Spanyolország) részletes statisztikákat tesz közzé RRF-portáljain a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtásának előrehaladásáról. Ezek az információk a közbeszerzési eljárások részleteitől a projektek interaktív térképeiig és az intézkedések eredményeire vonatkozó statisztikákig terjednek. Mivel ezeket az adatokat a jogi keret nem írja elő, a bemutatott témák és a részletesség szintje tagállamonként jelentősen eltér. A teljesítmény szempontját illetően megállapítottuk, hogy ezek a nyilvános portálok általában tartalmaznak információkat a mérföldkövek és célértékek teljesítéséről, de nem tartalmaznak adatokat a közös mutatókról és a ténylegesen elért eredményekről vagy az intézkedés – tanácsi végrehajtási határozatokban részletezett – átfogó célkitűzéseinek eléréséről. Korábbi jelentéseinkben már észrevételeztük, hogy az RRF mérföldkövei és célértékei az eredmények helyett inkább az outputokat helyezik előtérbe, ambíciójuk szintje eltér, néha nem egyértelműek, és nem mindig jelzik az intézkedés fő végrehajtási szakaszait, többek között azt, hogy az intézkedést befejezték-e⁵⁰, ezért úgy ítéljük meg, hogy nem nyújtanak elegendő információt az eredményekről.
- 55** A mintánkban szereplő tíz tagállamból a bolgár RRF-portál tartalmazza a legátfogóbb információkat, beleértve a végső címzettek, vállalkozók és alvállalkozók teljes listáját, a kifizetett összegeket és a végrehajtás állapotát (lásd: [5. háttérmagyarázat](#)).

⁵⁰ A 26/2023. sz. különjelentés 30–51. bekezdése; a 02/2025. sz. áttekintés 11. bekezdése, és a 13/2025. sz. különjelentés 56–71. bekezdése.

5. háttérmagyarázat

Az RRF nyilvános portálja és irányítási információs rendszere Bulgáriában

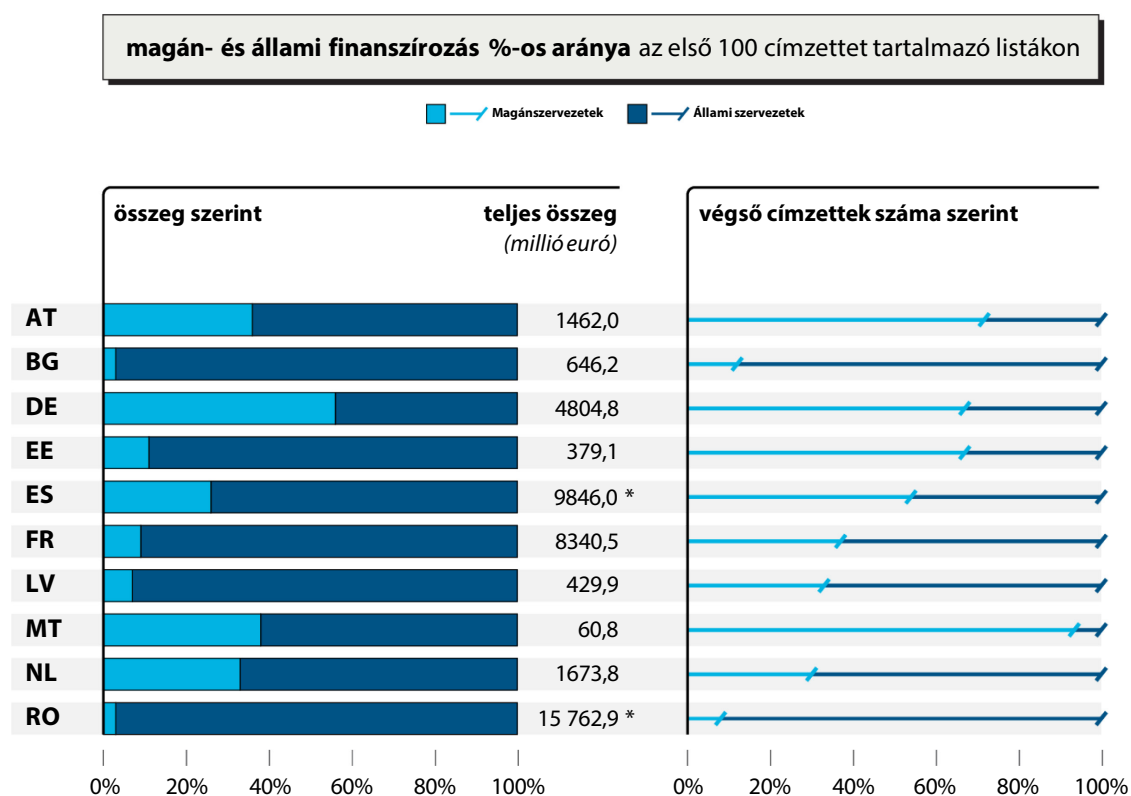
- Az egységes irányítási információs rendszert (UMIS) használják valamennyi uniós finanszírozású projekt irányítására. A rendszer a következő négy modulból áll: Kérelmezők, Beszámolás, Belső információk (irányításra) és Nyilvános információk – az adatok feltöltésekor és jóváhagyásakor valamennyi modul automatikusan frissül. A nyilvános modul ingyenes hozzáférést biztosító weboldalként működik, amely tájékoztatást nyújt valamennyi uniós programról, így az RRF-ről is.
- A nyilvános modul lehetővé teszi az adatletöltést a helyreállítási és rezilienciaépítési terv kezdőlapjától az összetevők, intézkedések és projektek listájáig. Itt láthatók a becsült, a szerződésbe vett és a kifizetett összegek is. Minden egyes projekt esetében további információk állnak rendelkezésre a végső címzetről, a részt vevő szervezetek (vállalkozók, alvállalkozók, konzorciumi tagok) listájáról és a kijelölt mutatók terén elért eredményekről.
- Az UMIS-rendszer nyilvános modulján az RRF közzétételi követelményeinél több adat is látható, így például az összes végső címzett listája és az intézkedések végrehajtásának állapotára vonatkozó információk.

A rendszer lehetővé teszi a nyilvános modul bármely felhasználója számára, hogy egy adott, a rendszerben nyilvántartott szervezetet (végső címzett, vállalkozó, alvállalkozó) kiválasszon vagy arra rákeressen, és megtekintszen minden olyan projektet/intézkedést, amelyben az adott szervezet részt vesz, vagy amelyre finanszírozásban részesül (valamennyi uniós program esetében). A jelentések különböző formátumokban készülhetnek.

- 56** A mintánkban szereplő valamennyi tagállam közzéteszi portálján a 100 legnagyobb végső címzett listáját az összegekkel együtt. Elemzést végeztünk továbbá a közzétett listák tartalmáról, amelyeken a mintában szereplő tagállamok 100 legnagyobb végső címzettje szerepel.
- 57** Az abban szereplő információk nem mindig felelnek meg teljes mértékben az RRF-rendelet – bizottsági iránymutatásban pontosított – követelményeinek. Spanyolország és Románia például a végső címzetteknek odaítélt összegeket teszi közzé, nem pedig (az RRF-rendelet előírása szerint) a kapott összegeket. Lásd: az [V. melléklet](#) felsorolása a 100 legnagyobb végső címzett listájával kapcsolatban általunk megállapított hiányosságokról és következetlenségekről.

58 Összességében megállapítottuk, hogy az e listákon szereplő, minisztériumokat, ügynökségeket és egyéb közjogi szerveket – köztük állami tulajdonú vállalatokat – képviselő végső címzettek aránya a kiválasztott tagállamokban átlagosan valamivel több mint 50%-ot tett ki. Ugyanakkor az e közszférabeli végső címzettekhez kapcsolódó teljes összeg a kiválasztott tagállamokban átlagosan meghaladta a 80%-ot (lásd: [2. ábra](#) a tagállamonkénti elemzés eredményeiről). Megjegyezzük, hogy ez a helyzet összességében hasonló ahhoz, amit a pénzügyi átláthatósági rendszerben (FTS) rendelkezésre álló adatok alapján egy másik, közvetlenül kezelt uniós alap, a CEF esetében megfigyeltünk (lásd: [VI. melléklet](#)).

2. ábra | Az RRF-forrásokból részesülő 100 legnagyobb, mintánkban szereplő végső címzett listáinak elemzése

Megjegyzés: Románia és Spanyolország az odaítélt összegek alapján készít jelentést (lásd: [V. melléklet](#)).

Forrás: Európai Számvevőszék, a 2025 első felében végzett ellenőrzési munkánk idején nyilvánosan hozzáférhető adatok alapján.

59 Az elemzés alapján arra a következtetésre jutottunk, hogy az RRF-finanszírozás 100 legnagyobb végső címzettjére vonatkozó információk közzététele nem tükrözi megfelelően a források általános felhasználását. Ennek az az oka, hogy a meghatározás szerinti végső címzettek⁵¹ sok esetben közjogi szervek, és az RRF-rendelet értelmében a közzétételi kötelezettség a vállalkozókra nem vonatkozik, noha gyakran ez utóbbiak képviselik a magánszektor RRF-források áramlásába való bevonásának első szintjét. Mivel azonban az RRF kiadásainak jelentős részét vállalkozók által végzendő építési beruházásokra és szolgáltatásokra irányuló közbeszerzési szerződéseken keresztül használják fel, megjegyezzük, hogy a kifizettként feltüntetett források általában további, magánszektorbeli szervezetekkel kötött szerződések tárgyát képezik. Lásd: a [3. táblázat](#) példája. A láthatóság a végső címzettekén túl, az RRF átfogó nyilvános portálja, például a Bulgária által használt portálon keresztül is biztosítható.

3. táblázat | A Bulgária végső címzettek tartalmazó listájáról kiválasztott közsférabeli végső címzettek által szerződésbe vett összegek (euróban) (példa)

Végső címzett	Kifizetett összegek (*)	Az intézkedés becsült költsége (A)	Szerződésbe vett összegek (B)	Szerződésbe vett % (B)/(A)	Vállalkozók száma
Metropolitan JSC	77 050 281	110 530 000	111 188 302	 101%	5
Villamosenergiarendszer-üzemeltető	22 628 897	189 180 000	131 267 144	 69%	113
Mezőgazdasági Minisztérium	6 010 807	10 200 000	12 021 614	 118%	1

* A kifizetett összegek a 100 legnagyobb végső címzett listájáról származnak.

Forrás: Európai Számvevőszék és Bulgária UMIS-rendszere, 2025 szeptemberében kivonatolt adatok.

⁵¹ Európai Bizottság, Iránymutatás a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekről a REPowerEU összefüggésében (2023/C 80/01), 34. o.; Európai Bizottság, Iránymutatás a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekről (C/2024/4618), 18. o.; és Európai Bizottság, Jelentés az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásáról, V. melléklet: A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végső kedvezményezettjei, COM(2024) 474 final.

60 Összességében megállapítottuk, hogy bár a mintánkban szereplő tagállamok többsége különböző statisztikákat is közzétesz helyreállítási és rezilienciaépítési terveinek végrehajtásáról, az eredményekre vonatkozó információk minimálisak, a tényleges költségekre, valamint az RRF-források kedvezményezettjeire vonatkozó adatok pedig nem teljes mértékben átláthatóak. Emiatt kevés információ áll rendelkezésre a források felhasználására vonatkozóan – különösen a közszektoron kívül –, és ezek nem biztosítják az RRF teljes átláthatóságát.

A Bizottság szintjén bőséges információ áll rendelkezésre, de ezek nem adnak részletes tájékoztatást a források tagállamokon belüli felhasználásáról

61 A közzétett értékelések, jelentések, weboldalak és más rendelkezésre álló online eszközök alapján megvizsgáltuk, hogy a Bizottság szintjén mennyire átlátható az RRF.

A Bizottság a részletes értékelések és a széles körű beszámolás révén biztosítja az átláthatóságot

62 A Bizottság értékeléseket, jelentéseket és különböző egyéb kiadványokat ad ki az RRF végrehajtásának előrehaladásáról és eredményeiről (lásd: [4. táblázat](#)).

4. táblázat | A Bizottság által közzétett RRF-információk

	Közzététel	Időpont / Gyakoriság	Jogalap
A Bizottság értékelései (nyilvános)	<u>Az eredeti és a módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelése</u> , beleértve a következőket: a) a tanácsi végrehajtási határozat és b) a bizottsági szolgálati munkadokumentum	Az eredeti terv és az egyes módosított tervek esetében tagállamonként	Az RRF-rendelet 19. cikke és 20. cikkének (1) bekezdése
	<u>Operatív megállapodások</u> , amelyek tartalmazzák a monitoring és a végrehajtás szabályait és ütemtervét, a vonatkozó mutatókat stb.	Az eredeti terv és az egyes módosított tervek esetében tagállamonként	Az RRF-rendelet 20. cikkének (6) bekezdése
	<u>A tagállami kifizetési kérelmek értékelése</u> , beleértve a következőket: a) a Bizottság előzetes értékelése és b) a Bizottság végrehajtási határozata	Minden egyes benyújtott kifizetési kérelem esetében	Az RRF-rendelet 24. cikkének (4) bekezdése

	Közzététel	Időpont / Gyakoriság	Jogalap
Beszámolás	<u>Éves jelentés</u> az RRF végrehajtásáról	Éves, nincs rögzített időpont	Az RRF-rendelet 31. cikke
	<u>Felülvizsgálati jelentés</u> az RRF végrehajtásáról	2022. július 31. (egyszeri jelentés)	Az RRF-rendelet 16. cikke
	<u>Félideő értékelés</u> és az azt alátámasztó független tanulmány	2024. február	Az RRF-rendelet 32. cikke
	<u>Utólagos értékelés</u>	2028. december 31-ig	Az RRF-rendelet 32. cikke
Egyéb kiadványok	A tervekben szereplő intézkedések <u>tematikus elemzései</u> és a pillérek szerinti végrehajtás előrehaladását szemléltető példák	Eseményektől függően, évente többször	Az (EU) 2021/2106 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikke
	<u>Az európai szemeszter országjelentései</u> , és azokon belül az RRF-nek az országspecifikus ajánlásokra gyakorolt hatása	Éves	Az európai szemeszter és az RRF-rendelet 27. cikke
	A helyreállítási és rezilienciaépítési párbeszéd <u>összefoglalói</u>	A Parlament kezdeményezésére, kéthavonta	Az RRF-rendelet 26. cikke
	<u>Tájékoztatók és meglátások az RRF hatásáról és az RRF-fel kapcsolatos eseményekről</u>	Eseményektől függően	Bizottsági kezdeményezés

Forrás: Európai Számvevőszék.

- 63** Az eredeti és a módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek Bizottság általi értékelésének eredményeit „bizottsági szolgálati munkadokumentumok” részletezik. Ezek a dokumentumok a tervnek a tanácsi végrehajtási határozatban való későbbi hivatalos jóváhagyásával és az operatív megállapodásokkal együtt nyilvánosan hozzáférhető a Bizottság RRF-fel foglalkozó weboldalán. Az egyes tanácsi végrehajtási határozatokat egy melléklet kíséri, amely részletezi a tervben szereplő valamennyi intézkedést, annak általános célkitűzését, valamint a mérföldköveket és a célértékeket.

- 64** Emellett a Bizottság a tagállamok által benyújtott minden egyes kifizetési kérelemre vonatkozóan dokumentumot készít, amelyben értékeli a mérföldkövek és célértékek teljesítését. A benyújtott bizonyítékok megalapozottságára, az elérendő eredmények egyértelműségére, valamint a végrehajtásnak az elfogadott mutatókkal és határidőkkel való összhangjára vonatkozó értékelés szöveges formában kerül bemutatásra. Emellett részletesen ismerteti a kifizetési kérelemben szereplő egyes mérföldköveket és célértékeket, és közzéteszi azok kielégítő teljesítésére vonatkozó pozitív vagy részleges előzetes értékelését.
- 65** Egyik korábbi jelentésünkben⁵² arra a következtetésre jutottunk, hogy a Bizottságnak az RRF végrehajtásáról szóló, 2022-ben kiadott első éves jelentése nem adott átfogó képet az addig elért előrehaladásról, és hangsúlyoztuk, hogy ez főként azért volt így, mert az RRF végrehajtása ekkor még a korai szakaszában járt. Ezért tekintettel ezen ellenőrzésünk időzítésére, a Bizottság későbbi kiadványait elemeztük és értékeltük, hogy azok milyen mértékben szolgáltatnak információkat a végrehajtás terén elért előrehaladásról.
- 66** Ellenőrzési munkánk 2025 közepén történő lezárásáig a Bizottság három éves jelentést tett közzé. E jelentések elemzése alapján a Bizottság most átfogóbb értékelést nyújt az RRF végrehajtása terén elért előrehaladásról. A jelentések főként a mérföldkövek és célértékek átfogó végrehajtásának vizuális bemutatását és az egyes szakpolitikai pillérek keretében tagállami szinten elért eredmények összehasonlító áttekintését tartalmazzák, emellett konkrét példákat mutatnak be a versenyképességre mérhető hatást gyakorló végrehajtott intézkedésekre, valamint szakpolitikai pillérenként csoportosítva példákkal szemléltetik a teljesített mérföldköveket és célértékeket. A Bizottság éves jelentései azonban továbbra sem tartalmaznak információkat a tényleges költségekről.

⁵² A 26/2023. sz. különjelentés 86–87. bekezdése.

- 67** 2024 elején a Bizottság közzétette az RRF félidős értékelését is⁵³. Az ebben bemutatott megállapítások összhangban vannak az éves jelentésekkel, amelyekben a főbb megállapításokat a befejezett intézkedésekre vonatkozó példák is alátámasztják (pl. a „*kézzelfogható gyakorlati eredmények megvalósítása*” című háttérmagyarázat)⁵⁴. Ez az értékelés egy független alátámasztó tanulmányon alapul⁵⁵, amely példákkal szolgál arra, hogy a befejezett intézkedések hogyan járultak hozzá kézzelfogható eredményekhez, ezáltal elősegítve az általános célkitűzések felé tett előrehaladást⁵⁶.
- 68** 2023 óta az RRF végrehajtásáról szóló éves jelentések több információt tartalmaznak a késedelmes és hiányos intézkedésekről (például a 2022. évi jelentésekből⁵⁷ hiányzó, a késedelmes mérföldkövek és célértékek típusára vonatkozó számadatokat⁵⁸). Emellett az országspecifikus ajánlások végrehajtásáról is tartalmaznak grafikonokat⁵⁹. Továbbá, míg a 2022. évi éves jelentésben⁶⁰ nem szerepelt információ a közös mutatókról, a 2023⁶¹. és 2024⁶². évi jelentések összevont áttekintést tartalmaznak az RRF-re vonatkozó 14 közös mutató szerinti eredményekről.

⁵³ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: „Az EU megerősítése ambiciózus reformok és beruházások révén”, 2024 február 21., [COM\(2024\) 82](#) (a félidős értékelésről szóló közlemény).

⁵⁴ Uo., 3. o.

⁵⁵ *Study supporting the mid-term Evaluation of the Recovery and Resilience Facility*, 2023. december.

⁵⁶ A félidős értékelésről szóló közleményt kísérő SWD(2024) 70 sz. dokumentum, 37. o.

⁵⁷ A [26/2023. sz. különjelentés](#) 86. bekezdése.

⁵⁸ A Bizottság jelentése, [COM\(2023\) 545 final/2](#), 14. o.

⁵⁹ Uo., 78. o.

⁶⁰ A [26/2023. sz. különjelentés](#) 87. bekezdése.

⁶¹ A Bizottság jelentése, [COM\(2023\) 545 final/2](#), 14–16. o.

⁶² A Bizottság jelentése, [COM\(2024\) 474 final](#), 37. o.

- 69** Ezen éves jelentéseken kívül további tematikus weboldalak⁶³ és országspecifikus esettanulmányokat tartalmazó gazdasági értékelések⁶⁴ is tájékoztatást nyújtanak az elért eredményekről. Egyes kiválasztott területeken a Bizottság tematikus elemzéseket tesz közzé számos szakpolitikai területre vonatkozóan⁶⁵, ilyenek például a tagállamok által végrehajtott legnagyobb hatást elérő projektekhez kapcsolódó „bevált gyakorlatokról” szóló szakaszok is⁶⁶.
- 70** Ha a Bizottság szintjén összehasonlítjuk az RRF és a 2021–2027-es időszakra vonatkozó kohéziós politika átláthatóságát, elemzésünk azt mutatja, hogy a nemzeti tervek és kifizetési kérelmek értékelése tekintetében az RRF keretében nagyobb az átláthatóság. A Bizottság jelentős mennyiségű információt tesz közzé az értékeléseiről, többek között részletes szolgálati munkadokumentumok formájában. A kohéziós politika keretében ezzel szemben nem tesznek rendszeresen közzé egyenértékű információkat a partnerségi megállapodások vagy a nemzeti programok jóváhagyása tekintetében. Ezt már az Európai Parlament is észrevételezte⁶⁷. A beszámolás és a végrehajtással vagy monitoringgal kapcsolatos információk közzététele tekintetében azonban a két keretrendszer átláthatósága hasonló. Lásd: a **VII. melléklet** táblázata a Bizottság által a kohézióra vonatkozóan közzétett információkról, amely hasonló az RRF-re vonatkozó, fenti **4. táblázat** szerinti információkhoz.
- 71** Megállapítottuk, hogy a Bizottság jelentéseiben az RRF-rendeletben meghatározott minimumkövetelményeknél több adat is szerepel (lásd: **IV. melléklet**). Ez a helyzet például a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékeléséhez csatolt bizottsági szolgálati munkadokumentumok, a kifizetési kérelmek előzetes értékelései, a tematikus elemzések és más, eseményektől függően közzétett kiadványok esetében. Úgy ítéljük meg, hogy összességében ezek a részletes közzétételek hozzájárulnak az RRF mérföldköveinek és célértékeinek teljesítése terén a tagállamok által elért eredmények, valamint a Bizottság irányítási döntéseinek megfelelő szintű átláthatóságához. Ezek a kiadványok azonban nem mutatják be a tagállamoknak az intézkedések végrehajtásával kapcsolatos tényleges költségeit.

⁶³ https://energy.ec.europa.eu/topics/funding-and-financing/recovery-and-resilience-facility-clean-energy_en.

⁶⁴ Európai Bizottság, *Economic Impacts of the Recovery and Resilience Facility: New Insights at Sectoral Level and the Case of Germany*, 2025 május 21.

⁶⁵ Európai Bizottság, *Thematic Analyses*.

⁶⁶ Európai Bizottság, *Employment and Labour Market Thematic Analysis*, 7. o.

⁶⁷ Európai parlamenti tájékoztató, *Cohesion partnership agreements: Implementation and oversight*, 10. o.

A pénzügyi átláthatósági rendszer biztosítja mindazt, ami jogilag kötelező az RRF számára, emellett a „projekttérkép” jó kezdeményezés, de vannak korlátai

- 72** Az RRF [weboldala](#) mellett, ahol minden releváns dokumentumot és kezdeményezést közzétesznek, a Bizottság három különböző online portált használ az RRF végrehajtása terén elért előrehaladással kapcsolatos információk közzétételére: a pénzügyi átláthatósági rendszert, a helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytáblát és az RRF által támogatott „projekttérképet”.
- 73** Az RRF-rendelet nem egyértelmű azzal kapcsolatban, hogy a végrehajtás előrehaladásáról szóló nyilvános bizottsági beszámolás során a tényleges költségeket kell-e használni⁶⁸, és – amint azt fentebb megjegyeztük – a Bizottság nem gyűjti a tényleges költségadatokat intézkedésenként és pillérenként (lásd: [43–45. bekezdés](#)). Az eredménytáblán szereplő valamennyi költséginformáció – a 100 legnagyobb végső címzettet és a tagállamoknak teljesített tényleges kifizetéseket tartalmazó listák kivételével – ezért becsléseken alapul, és az arra vonatkozó adatok, hogy az RRF-ből ki részesül finanszírozásban, mekkora összegben és azt milyen célra fordítja, az egyes tagállamok legnagyobb 100 címzettjére korlátozódnak. Egy korábbi jelentésünkben⁶⁹ értékeltük az eredménytáblát, és megállapítottuk, hogy azzal kapcsolatban több módszertani hiányosság áll fenn.
- 74** A pénzügyi átláthatósági rendszer az uniós finanszírozás kedvezményezettjeinek nyilvánosan hozzáférhető adatbázisa. Információkat tartalmaz a Bizottság közvetlen és közvetett irányítása keretében 2007-től kezdődően nyújtott uniós finanszírozásról, amelyek a Bizottság központi eredményszemléletű számviteli rendszeréből származó adatokon alapulnak. 2021 óta a pénzügyi átláthatósági rendszer az RRF-re vonatkozó információkat is tartalmaz, így kiterjed az uniós költségvetési kiadások több mint felére⁷⁰. Az átdolgozott költségvetési rendelet alapján 2028-tól kezdődően a pénzügyi átláthatósági rendszernek ki kell terjednie a Bizottság és a tagállamok megosztott irányítása alá tartozó uniós forrásokra is⁷¹.

⁶⁸ A [26/2023. sz. különjelentés](#), 87. bekezdése.

⁶⁹ [Uo.](#), 74–83. bekezdés.

⁷⁰ Európai Bizottság, [Financial Transparency System – Overview](#) (hozzáférés: 2025 június 19.).

⁷¹ Az (EU, Euratom) [2024/2509 rendelet](#) 38. cikkének (1) bekezdése és 277. cikkének (6) bekezdése.

- 75** A pénzügyi átláthatósági rendszer különböző adatokat tartalmaz az uniós finanszírozás kedvezményezettjeiről és a projektekhez kapcsolódó összegekről. Az RRF esetében azonban a pénzügyi átláthatósági rendszer csak tagállami szinten nyújt információkat, a végső címzettek szintjén nem, az RRF sajátos jogi felépítése miatt, amelyben a tagállamokat határozzák meg kedvezményezettként. A pénzügyi átláthatósági rendszer több más „kedvezményezettet” is feltüntet (ezek száma ellenőrzésünk idején 215 volt), ezek azonban az RRF technikai támogatási eleméhez kapcsolódó szervezetek. Így tehát a pénzügyi átláthatósági rendszer – a Bizottság által közvetlenül kezelt egyéb uniós alapoktól eltérően – a tagállamok szintjén túl nem nyújt információt az RRF-ről.
- 76** 2023 márciusában a Bizottság elindította az RRF-ből finanszírozott projektek interaktív térképét, amelynek célja az átláthatóság szintjének növelése és az RRF végrehajtása révén létrejött konkrét eredmények bemutatása⁷². Ez a „projekttérkép” megjelenik a Bizottság RRF-weboldalán⁷³, és mind a 27 tagállamból tartalmaz példákat az RRF-ből finanszírozott intézkedésekre (lásd: **3. ábra**).

3. ábra | Az RRF által támogatott projektek térképének interfésze (valamennyi tagállam)

Forrás: A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz bizottsági weboldala.

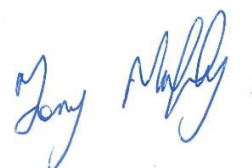
⁷² Európai Parlament, *Minutes of the 18th meeting of the informal expert group on RRF implementation*, 1. o.

⁷³ Európai Bizottság, *Európai Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz*.

77 A térkép tartalmazza az intézkedések célkitűzéseinek leírását, és egyes esetekben a végrehajtás előrehaladását és a finanszírozást is. A bemutatott információk azonban nem kimerítő jellegűek, és azok a frissítések gyakoriságán, a tagállamok által önkéntesen szolgáltatott információk minőségén⁷⁴, valamint a Bizottság személyzete által azonosított egyéb projekteken alapulnak. Ezért megítélésünk szerint a térkép csak részleges képet tud adni az egyes tagállamokban végrehajtott intézkedésekről.

A jelentést 2026. április 23-i luxembourgi ülésén fogadta el a Számvevőszék.

a Számvevőszék nevében

Tony Murphy
elnök

⁷⁴ Európai Parlament, *Minutes of the 18th meeting of the informal expert group on RRF implementation*, 1. o.

Mellékletek

I. melléklet. Az ellenőrzésről

Bevezetés

A nyomon követhetőség és az átláthatóság fontossága az uniós források felhasználása során

- 01** Az uniós finanszírozásra irányadó elvek célja a gondos pénzgazdálkodás, valamint az átlátható és a polgárokhoz közeli döntéshozatal biztosítása. Az uniós kiadások nyilvános ellenőrzése attól függ, hogy ki részesül a forrásokból, milyen célból és mekkora összeget kapnak. Ehhez arra van szükség, hogy ezeket az információkat ne csak összegyűjtsék, hanem nyilvánosan is hozzáférhetővé tegyék. Az uniós források felhasználásának átláthatósága elengedhetetlen a szabálytalanságok feltárásához és az uniós pénzügyek kezelésébe vetett közbizalom fenntartásához.
- 02** E célból három fő elem döntő fontosságú: a finanszírozás nyomon követhetősége, amely lehetővé teszi a pénzáramlás nyomon követését a forrástól a végső felhasználásig; a tényleges költségadatokat szisztematikus gyűjtése és nyilvántartása; valamint ezen információk nyilvános közzététele. A nyomonkövethetőség és a költségadatok az átláthatóság előfeltételei, mivel ezek teszik lehetővé a felhasználók és a döntéshozók számára a források felhasználásának és a költséghatékonyságnak az értékelését, valamint a végrehajtás nyomon követését. Az átlátható, – a tényleges költségeket is tartalmazó – beszámolás növeli az elszámoltathatóságot, és hozzájárul az eredményesebb és megalapozottabb kiadási döntésekhez.

Nyomonkövethetőség és átláthatóság a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kapcsán

- 03** Az RRF a Covid19-világjárványra válaszul létrehozott ideiglenes uniós eszköz, amely 2020 februárja és 2026 augusztusa között finanszíroz reformokat és beruházásokat. Vissza nem térítendő támogatásokat és visszafizetendő kölcsönöket egyaránt nyújt. 2026. január végéig az RRF-ből származó teljes finanszírozás elérte az 577 milliárd eurót.

- 04** Az RRF a költségfüggetlen finanszírozási modell szerint működik, vagyis előre meghatározott mérföldkövek és célértékek teljesítése esetén folyósítja az uniós forrásokat. A tagállamok különböző végrehajtási mechanizmusok alkalmazásával hajthatják végre nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket, de kötelesek olyan kontrollrendszereket létrehozni, amelyek az összeférhetlenség, a csalás és a korrupció megelőzése és feltárása révén védik az Unió pénzügyi érdekeit. Ezeknek a rendszereknek a végső címzettek, a vállalkozókra, a tényleges tulajdonosokra és a finanszírozási forrásokra vonatkozó adatok gyűjtése révén biztosítaniuk kell a nyomkövethetőséget is.
- 05** A helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben szereplő intézkedések becsült összköltsége szerepet játszott az RRF tagállamonkénti maximális pénzügyi allokációjának meghatározásában, és azt a Bizottság értékelte⁷⁵. Az egyes intézkedések becsült költségei azonban nincsenek hatással a források kifizetésére az RRF végrehajtása során⁷⁶.
- 06** Mind a Bizottságnak, mind a tagállamoknak biztosítaniuk kell az átláthatóságot, és nyomon kell követniük a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtását a 2018. évi költségvetési rendelettel⁷⁷ összhangban, amely hangsúlyozza, hogy nyilvánosságra kell hozni az uniós források címzettjeire vonatkozó információkat. Az RRF-rendelet több rendelkezést tartalmaz az átláthatóságra vonatkozóan. Ezek a releváns irányítási döntések (a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelése, e tervek módosításai, illetve a kifizetési kérelmek) Bizottság általi közzétételére, valamint a tervek és az eszköz végrehajtása terén elért eredményekről szóló bizottsági és tagállami beszámolásra vonatkoznak.
- 07** Míg az RRF eredeti kerete nem írta elő a végső címzettek vonatkozó adatok közzétételét, a 2023. évi módosítás már arra kötelezi a tagállamokat, hogy tegyék közzé 100 legnagyobb végső címzettjük listáját⁷⁸.

⁷⁵ Az RRF-rendelet 21. cikkének (2) bekezdése.

⁷⁶ A 21/2022. sz. különjelentés 66. bekezdése.

⁷⁷ (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, (12) preambulumbekzdés.

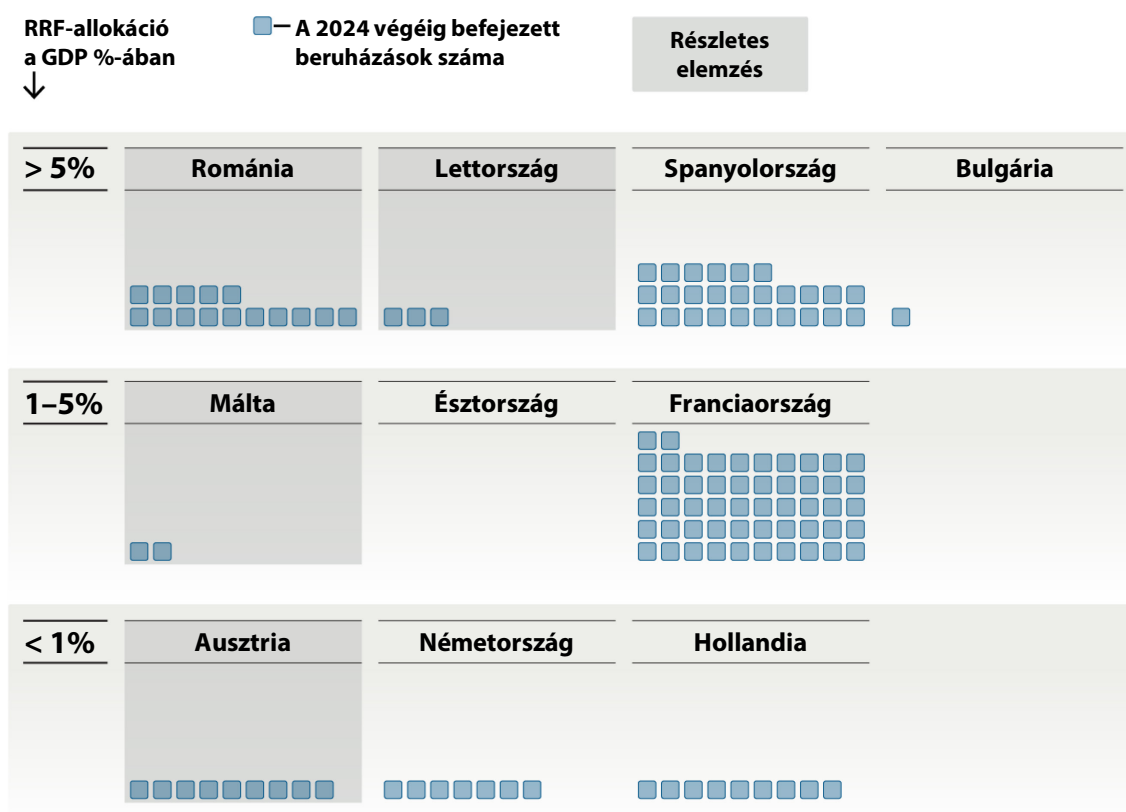
⁷⁸ Az (EU) 2023/435 rendelet által módosított RRF-rendelet 25a. cikke.

Az ellenőrzés hatóköre és módszere

- 08** Az ellenőrzés célja az volt, hogy értékelje azokat az intézkedéseket, amelyeket a Bizottság és a tagállamok az RRF-ből származó finanszírozás megfelelő szintű nyomonkövethetőségének és átláthatóságának biztosítása érdekében vezettek be. E célból a következőket vizsgáltuk meg:
- az uniós jogi keret rendelkezik-e a nyomonkövethetőségre vonatkozó minimumkövetelményekről, illetve a tagállamok nyomon követik-e a pénzeszközök felhasználását és összegyűjtik-e a szükséges adatokat;
 - a Bizottság és a tagállamok felhasználják-e a tényleges költségekre vonatkozó adatokat az intézkedések költségbecsléseinek aktualizálásához, a források átcsoportosításához és az RRF hatékonyságának megfelelő értékeléséhez;
 - a jogi keret megfelelő átláthatóságot biztosít-e a források felhasználása tekintetében, valamint a tekintetben, hogy a tagállamok és a Bizottság átláthatósági tevékenységei biztosítják-e az elszámoltathatóságot, és lehetővé teszik-e az RRF-ből származó források felhasználásának nyilvános ellenőrzését.
- 09** Annak érdekében, hogy releváns és elegendő bizonyítékot szerezzünk az ellenőrzési kérdések megválaszolásához, áttekintettük a jogi követelményeket, iránymutatásokat és egyéb releváns dokumentumokat, és interjúkat készítettünk a Bizottsággal. Bár az RRF-et a Bizottság közvetlen irányítással hajtja végre, a helyszíni ellenőrzési munka jelentős részét tagállami szinten végeztük el, tekintettel a tagállamok szerepére az RRF-ből származó finanszírozás végső címzettek számára való nyomonkövethetőségének és nemzeti szintű átláthatóságának biztosításában. Ellenőrzésünk az RRF 2021. februári kezdetétől a 2025 közepéig tartó időszakra terjedt ki.
- 10** Az ellenőrzött tagállamok kiválasztásának kritériumai a következők voltak: az RRF-ből származó összes elkülönített forrásnak a nemzeti GDP százalékában kifejezett aránya, minden tartományból három vagy több tagállam kiválasztása, valamint a 2024 végéig befejezett beruházások száma és becsült költségei.

11 A legfontosabb témák elemzéséhez egy 10 tagállamból álló mintát választottunk ki (lásd: [1. ábra](#)), és négy tagállamban mélyrehatóbb elemzést is végeztünk. A mintánkban szereplő tagállamok közül három esetében az ellenőrzési bizonyítékok egy részét a Számvevőszék V. kamarájának a 2024. évi éves jelentéssel kapcsolatban „a pénzforrások áramlására” irányuló munkája keretében gyűjtöttük össze. A részletes elemzés tárgyát képező négy tagállamot (Ausztria, Lettország, Málta és Románia) úgy választottuk ki, hogy kizártuk a „pénzforrások áramlásával” kapcsolatos munka által már lefedett három tagállamot, és figyelembe vettük a végrehajtás terén elért előrehaladást. Az RRF nyomonkövethetőségét és átláthatóságát szolgáló tagállami rendszerekről egy felmérés révén mind a 27 tagállamban gyűjtöttünk információkat.

1. ábra. Tagállami minta

Forrás: Az Európai Számvevőszék elemzése.

12 A mintánkban szereplő tagállamok helyreállítási és rezilienciaépítési terveiben olyan, becsült költségekkel szereplő intézkedéseket azonosítottunk, amelyeket közbeszerzés, pályázati felhívások vagy pénzügyi eszközök révén hajtottak végre. Értékeljük továbbá a nyomonkövethetőségi intézkedéseket és az RRF irányítási információs rendszereiben gyűjtött kapcsolódó adatokat. Elemeztük továbbá, hogy a mintában szereplő tagállamok értékelték-e és felhasználták-e a helyreállítási és rezilienciaépítési terv intézkedéseinek tényleges költségeire vonatkozó információkat – összevetve a becsült költségekkel –, és ha igen, hogyan.

- 13** Emellett elemeztük az RRF végrehajtására vonatkozóan a Bizottság és a tagállamok szintjén a nyilvánosság rendelkezésére bocsátott információkat. Lehetőség szerint összehasonlító teljesítményértékelést végeztünk a más közvetlenül kezelt alapok (például az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz) és a megosztott irányítású alapok esetében végrehajtott átláthatósági intézkedések tekintetében.

- 14** Ellenőrzésünk révén igyekszünk hozzájárulni az RRF forrásainak nyomonkövethetőségét és átláthatóságát a Bizottság és a tagállamok szintjén biztosító folyamatok megerősítéséhez. Ajánlásaink mind az RRF-re, mind pedig a költségfüggetlen finanszírozás alapján végrehajtható más jövőbeli eszközökre irányulnak. [Ellenőrzési módszertanunk](#) megfelel a [Legfőbb Ellenőrző Intézmények Nemzetközi Szervezete \(INTOSAI\)](#) által kiadott nemzetközi könyvvizsgálati standardoknak.

II. melléklet. Az RRF szabályozási kerete

Cím	Hatálybalépés	Rövid ismertető	Módosítások	Hatálybalépés	Rövid ismertető
Jogszabály					
(EU) 2021/241 rendelet a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról	2021. február 19.	Az RRF-et létrehozó eredeti jogi aktus	(EU) 2023/435 rendelet az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról	2023. március 1.	A REPowerEU-fejezeteknek a tagállamok meglévő helyreállítási és rezilienciaépítési terveibe való beépítését célzó módosítások.
			(EU) 2024/795 rendelet a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának (STEP) létrehozásáról	2024. március 1.	A meglévő uniós programokon – többek között az RRF-en – belüli forrásoknak a STEP célkitűzéseihez hozzájáruló projektekre történő mozgósítását lehetővé tévő módosítások.

Cím	Hatálybalépés	Rövid ismertető	Módosítások	Hatálybalépés	Rövid ismertető
(EU) 2021/2105 felhatalmazáson alapuló rendelet az (EU) 2021/241 rendeletnek a szociális kiadások bejelentésére szolgáló módszertan meghatározása révén történő kiegészítéséről	2021. december 2.	Felhatalmazáson alapuló jogi aktusok, amelyek tovább pontosítják az RRF végrehajtásának nyomon követését és az azzal kapcsolatos beszámolást.	-	-	-
A Bizottság (EU) 2021/2106 felhatalmazáson alapuló rendelete az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytábla közös mutatóinak és részletes elemeinek meghatározása révén történő kiegészítéséről			-	-	-
Nyilvánosan hozzáférhető iránymutatások és módszertanok					
<i>Guidance to Member States - Recovery and Resilience Plans – 1. rész, (SWD(2021) 12 final)</i>	2021. január 20.	A dokumentum felvázolja azokat az információkat, amelyeket a tagállamoknak a helyreállítási és rezilienciaépítési tervükben meg kell adniuk azon kritériumok alapján, amelyek alapján a Bizottság értékeli azokat.	Iránymutatás a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekről (C/2024/4618)	2024. július 23.	Ez az iránymutatás kiegészíti a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek előkészítésére vonatkozó, 2021. januári iránymutatást, és célja, hogy ismertesse a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek módosításának folyamatát, beleértve az RRF-forrásoknak

Cím	Hatálybalépés	Rövid ismertető	Módosítások	Hatálybalépés	Rövid ismertető
<i>Guidance to Member States - Recovery and Resilience Plans – 2. rész, (SWD(2021) 12 final)</i>	2021. január 22.	Ez az iránymutatás sablonként szolgál a tagállamok helyreállítási és rezilienciaépítési terveinek szerkezetéhez.			a STEP-célkitűzések elérésére történő átirányítását is.
Technikai iránymutatás a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szóló rendelet keretében történő alkalmazásáról (2021/C 58/01).	2021. február 18.	Ezen iránymutatás azt kívánja tisztázni, hogy mit jelent a jelentős károkozás elkerülését célzó elv (DNSH-elv), és hogyan kell azt alkalmazni az RRF összefüggésében, valamint hogy a tagállamok hogyan tudják bemutatni, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben javasolt intézkedéseik megfelelnek a DNSH-elvnek.	Technikai iránymutatás a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szóló rendelet keretében történő alkalmazásáról (C/2023/111)	2023. október 2.	Ezen iránymutatás célja a kétértelműség megszüntetése azáltal, hogy tájékoztatja a tagállamokat arról, hogy miként bizonyíthatják, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervükben javasolt intézkedések tiszteletben tartják a DNSH-elvet.
<i>Guidance on the common indicators of the Recovery and Resilience Facility – Statistical guidance for Member States</i>	2022. március 14.	Ennek az iránymutatásnak az a célja, hogy további statisztikai információk nyújtásával segítse a nemzeti hatóságokat a közös mutatók szerinti adatszolgáltatásban.	<i>Guidance on the common indicators of the Recovery and Resilience Facility Statistical guidance for Member States</i>	2024. január 24.	A szöveg adott esetben kiegészült az általános elveket és a közös mutatókat kiegészítő információkkal, valamint egy, a bevált gyakorlatokat és a korábbi beszámolási gyakorlatokból levont tanulságokat tartalmazó melléklettel.

Cím	Hatálybalépés	Rövid ismertető	Módosítások	Hatálybalépés	Rövid ismertető
				2024. május 17.	Ezt az iránymutatást tovább aktualizálták, hogy tükrözze a pénzügyi eszközök keretében végrehajtott projektek kezelését.
Iránymutatás a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekről a REPowerEU összefüggésében (2022/C 214/01)	2022. május 31.	Ez az iránymutatás a meglévő tervek módosításának folyamatát és a REPowerEU-fejezet kidolgozásának módját ismerteti.	Iránymutatás a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekről a REPowerEU összefüggésében (2023/C 80/01)	2023. március 3.	Ez az iránymutatás a Bizottság 2022. májusi iránymutatásának a helyébe lép. Az iránymutatás részletesebben kifejti a meglévő tervek módosításának folyamatát és a REPowerEU-fejezetek kidolgozásának módjait, továbbá meghatározza a „végső címzett” RRF-fel összefüggésben használt fogalmát.

Cím	Hatálybalépés	Rövid ismertető	Módosítások	Hatálybalépés	Rövid ismertető
			Iránymutatás a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekről (C/2024/4618)	2024. július 23.	<p>Ez az iránymutatás a 2023. márciusi REPowerEU-iránymutatás helyébe lép, a REPowerEU-fejezetekkel kapcsolatos információk kivételével, amelyek továbbra is relevánsak azon tagállamok számára, amelyek REPowerEU-fejezeteket kívánnak benyújtani vagy felülvizsgálni.</p> <p>Célja, hogy ismertesse a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek módosításának folyamatát, beleértve az RRF-forrásoknak a STEP-célkitűzések elérésére történő átirányítását is.</p>
<i>Double funding under the Recovery and Resilience Facility</i>	2023. február 6.	Ez a feljegyzés az RRF és más uniós alapok közötti „kettős finanszírozás” kérdésével foglalkozik. Ismerteti, hogy a tagállamok és a Bizottság hogyan előzhetik meg, tárthatják fel és kezelhetik ezt a problémát.	-	-	-

Cím	Hatálybalépés	Rövid ismertető	Módosítások	Hatálybalépés	Rövid ismertető
Az RRF-rendelet szerinti mérföldkövek és célok értékelésére szolgáló keret (COM(2023) 99 final)	2023. február 21.	A mérföldkövek és célértékek kielégítő teljesítésére vonatkozó bizottsági értékelési keret, az eddigi tapasztalatok alapján.	-	-	-
A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet szerinti kifizetések felfüggesztésének meghatározására vonatkozó bizottsági módszertan (COM(2023) 99 final)		Ez a feljegyzés ismerteti a vonatkozó összegek meghatározásának módját, bizonyos mérlegelési jogkörrel arra az esetre, ha egy kifizetést fel kell függeszteni.	-	-	-
A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz értelmében a mérföldkövhöz és célértékhez kapcsolódó intézkedés visszavonására vonatkozó bizottsági módszertan (COM(2023) 545 final)	2023. szeptember 19.	Ez a feljegyzés keretet biztosít az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikke (3) bekezdése második mondatának alkalmazásához, valamint jogi egyértelműséget és átláthatóságot biztosít a visszavonás esetén követendő eljárással kapcsolatban.	-	-	-

Forrás: Európai Számvevőszék.

III. melléklet. Információk a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtott intézkedéseiről, négy kiválasztott tagállamban, intézkedések szerinti bontásban

Intézkedés hiv. sz.	Intézkedés leírása	Becsült összköltség (millió euró)	Tényleges összköltség (millió euró)	Tényleges/becsült költségek aránya
Befejezett intézkedések költségmegtakarítással				
AT-C[C2]-I[2C2]	Közigazgatás-digitalizációs alap	106,93	105,36	99%
AT-C[C3]-I[3B2]	Az átképzés és a továbbképzés előmozdítása	277,00	276,95	100%
AT-C[C3]-I[3C2]	Az oktatási hiányosságok orvoslását célzó csomag	100,97	55,95	55%
Ausztria összesen		484,90	438,26	90%
LV-C[C6]-I[6-1-1-1-i-]	A meglévő analitikai megoldások korszerűsítése	2,10	1,87	89%
LV-C[C6]-I[6-1-1-2-i-]	Új analitikai rendszerek kifejlesztése	1,88	1,83	98%
Lettország összesen		3,98	3,70	93%
MT-C[C1]-I[13]	Beruházások az állami iskolák energetikai mélyfelújításába, energetikai mélyfelújításába és a megújuló energia használatába	10,00	4,07	41%
MT-C[C1]-I[14]	Beruházás egy közel szén-dioxid-mentes iskola megépítésébe, amely modellként szolgál a jövő számára, és időtálló tanulási tapasztalatot biztosít a diákok számára	14,90	12,02	81%
MT-C[C4]-I[12]	Az egészségügyi rendszer rezilienciájának fokozása digitalizáció és új technológiák révén	11,70	11,29	96%
Málta összesen		36,60	27,37	75%

Intézkedés hiv. sz.	Intézkedés leírása	Becsült összköltség (millió euró)	Tényleges összköltség (millió euró)	Tényleges/becsült költségek aránya
RO-C[C7]-I[I7.0]	Az e-hirdetmények elektronikus formanyomtatványainak alkalmazása a közbeszerzésben	0,85	0,65	77%
RO-C[C7]-I[I14.0]	Az internetszolgáltatók által a román hatóságoknak nyújtott infrastrukturális szolgáltatások rezilienciájának és kiberbiztonságának növelése	18,39	17,58	96%
RO-C[C8]-I[I6.0]	Gazdasági modellezési eszköz (a nyugdíjreform-opciók szimulációs eszköztára) a nyugdíjkiadások előrejelzésére szolgáló intézményi kapacitás javítására	0,40	0,35	87%
RO-C[C11]-I[I3.0]	A veloi nemzeti koordinációs központ létrehozása és működésképpé tétele	1,50	0,05	3%
RO-C[C13]-I[I3.0]	A háztartási alkalmazottak munkakártyái bevezetésének működésképpé tétele	4,45	2,90	65%
RO-C[C14]-I[I5.0]	A terv monitoringja és végrehajtása	12,84	11,47	89%
RO-C[C15]-I[I5.0] ¹	Képzések a román integrált oktatási információs rendszer (SIIR) és a korai előrejelző mechanizmus (MATE) informatikai eszközének felhasználói számára, valamint rendszerszintű beavatkozások a korai iskolaelhagyás csökkentése érdekében – nem megjelölt rész	0,97	0,00	0%
Románia összesen		39,40	33,00	84%
Olyan befejezett intézkedések, amelyek esetében költségtúllépések voltak, illetve ahol a tényleges költségek megegyeznek a becsült költségekkel				
AT-C[C1]-I[I1A2]	Olaj- és gázalapú fűtőrendszerek lecserélése	158,9	158,9	100%
Ausztria összesen		158,9	158,9	100%

Intézkedés hiv. sz.	Intézkedés leírása	Becsült összköltség (millió euró)	Tényleges összköltség (millió euró)	Tényleges/becsült költségek aránya
LV-C[C6]-I[6-1-1-3-i-]	Személyi képzés elemzési platformon való munkavégzésre és tanácsadásra	0,02	0,02	100%
LV-C[C6]-I[6-1-2-2-i-]	Kapacitásépítés, vámlaboratórium	0,13	0,13	100%
Lettország összesen		0,15	0,15	100%
Málta összesen		n.a.	n.a.	n.a.
RO-C[C8]-I[I9.0] ²	A nyugdíjakták értékelési folyamatának támogatása	20,74	20,78	100,19%
Románia összesen		20,74	20,78	100,19%

¹ Ezen intézkedés tényleges költségeit a RO-C[C15]-I[I4.0] intézkedésnél szerepeltették.

² Az intézkedés tényleges és becsült költségei közötti különbség az árfolyam-ingadozásoknak tudható be.

IV. melléklet. Az RRF jogi keretében foglalt átláthatósági rendelkezések

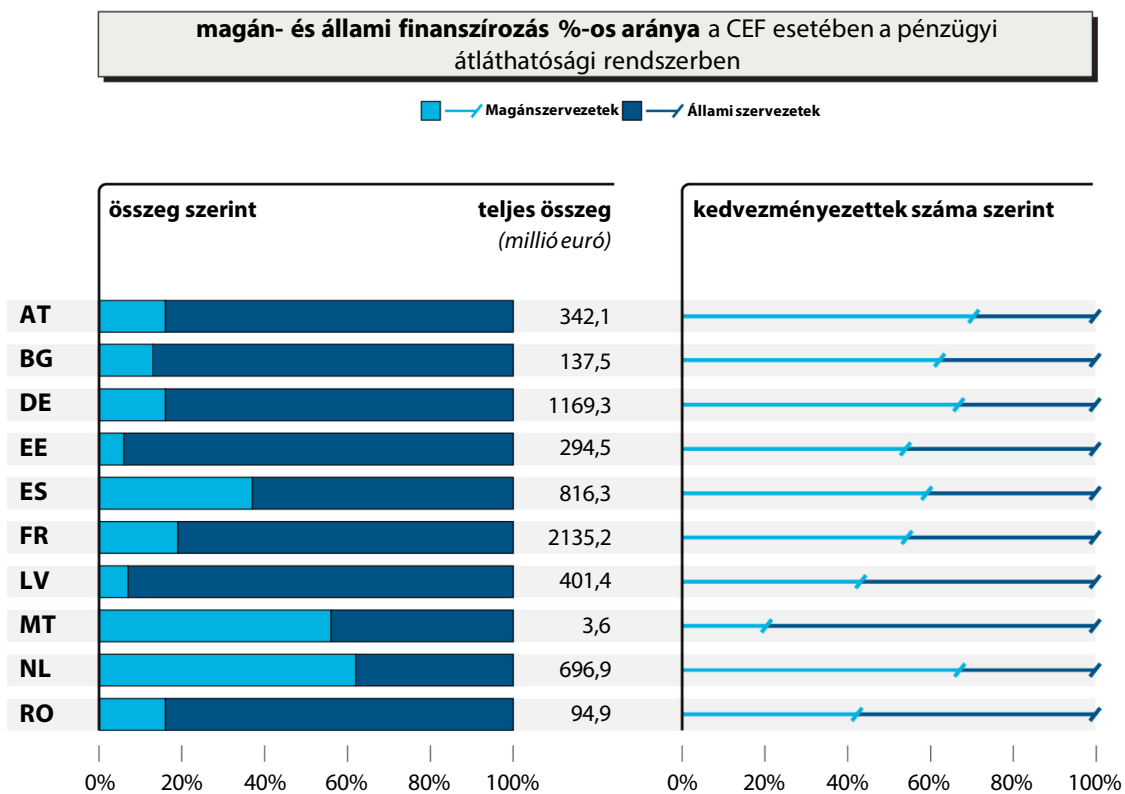
Hatókör	Hivatkozás	Előírás
Intézményi rendelkezések	Az RRF-rendelet 25. cikke	Az RRF-fel kapcsolatos releváns dokumentumok Bizottság általi átlátható továbbítása az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak
	Az RRF-rendelet 26. cikke	Megbeszélések az RRF-fel kapcsolatos kérdésekről helyreállítási és rezilienciaépítési párbeszéd formájában, a Parlament kérésére
Értékelési közzétételek	Az RRF-rendelet 19. és 20. cikke	A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek és módosítások Bizottság általi értékelésének jóváhagyásáról szóló tanácsi végrehajtási határozat közzététele
	A 24. cikk (4) bekezdése	A Bizottság közzéteszi a tagállamok által benyújtott kifizetési kérelmekben szereplő mérföldkövek és célértékek teljesítésére vonatkozó értékelését
Beszámolási követelmények	Az RRF-rendelet 16. cikke	A Bizottság felülvizsgálati jelentése az RRF végrehajtásáról
	Az (EU) 2023/435 rendelet által módosított RRF-rendelet 25a. cikke	Beszámolás az RRF keretében hozott intézkedések végrehajtásához a legmagasabb összegű finanszírozásban részesülő 100 végső címzetttről
	Az RRF-rendelet 27. cikke	A tagállamok féléves jelentése a helyreállítási és rezilienciaépítési terveik megvalósítása terén tett előrehaladásról
	Az RRF-rendelet 29. cikkének (2) és (3) bekezdése; az RRF-rendeletet kiegészítő (EU) 2021/2105 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikke	Beszámolás az RRF által finanszírozott kiadásokról
	Az RRF-rendelet 29. cikkének (5) bekezdése; az RRF-rendeletet kiegészítő (EU) 2021/2106 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikke	Beszámolás az RRF számára meghatározott 14 közös mutatóról
	Az RRF-rendelet 30. cikke	Beszámolás a helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytábláról
	Az RRF-rendelet 31. cikke	A Bizottság éves jelentése az RRF végrehajtásáról
	Az RRF-rendelet 32. cikke	A Bizottság értékelő jelentése az RRF végrehajtásáról
Az RRF-rendelet 34. cikke	Tájékoztatás, kommunikáció és nyilvánosság az RRF finanszírozásával kapcsolatban	

V. melléklet. Hiányosságok és következetlenségek a 100 legnagyobb végső címzett közzétett listájával kapcsolatban

Típus	Részletek
Hiányosságok	<p>Spanyolország és Románia – az RRF-rendeletben egyértelműen előírtakkal ellentétben a kapott összegek helyett a listán az egyes címzetteknek odaítélt összegeket tüntet fel. Románia rámutatott arra, hogy ez lehetővé teszi számukra, hogy a szerződések aláírásakor egyes nagy végső címzetteket már korábban is bevonjanak a végrehajtási folyamatba. Emellett Spanyolország jelenleg az intézkedéseknek csak a Bizottságnak küldött kifizetési kérelmekben szereplő, teljesített mérföldkövekkel és célértékekkel rendelkező címzettjeit teszi közzé, és nem az intézkedésenkénti, hanem csak a helyreállítási és rezilienciaépítési terv komponensei szerint odaítélt összegeket tünteti fel. A spanyol hatóságok azonban – amint kifejtették – azon dolgoznak, hogy a 100 legnagyobb végső címzett listájának közzétételét kiterjesszék a helyreállítási és rezilienciaépítési terv egészére, függetlenül attól, hogy a kifizetési kérelmek tartalmazzák-e a mérföldköveket és célértékeket.</p>
	<p>Franciaország – egyes esetekben a közzétett listában a tényleges végső címzettek helyett az érintett intézkedések közreműködő szervezetei szerepelnek, mivel egyes intézkedések tekintetében adminisztratív nehézségekbe ütközik az előbbieket azonosítása. A 100 legnagyobb végső címzett nyilvánosan hozzáférhető listájával kapcsolatosan Franciaország jelezte, hogy a listán szereplő öt szervezet nem végső címzett, hanem közreműködő szervezet volt, mivel nehézségekbe ütközött az adatok beszerzése. Az ezen öt szervezetre vonatkozó összegek a 2024 végén közzétett teljes listára vonatkozó 8,3 milliárd euróból összesen 3,6 milliárd eurót tesznek ki. A francia hatóságok azt is jelezték, hogy aktívan munkálkodnak a lista tartalmának javításán.</p>
Következetlenségek	<p>Közzétett összegek – Az elemzett tagállamok többsége (Ausztria, Észtország, Németország, Lettország, Málta, Hollandia, Románia) csak az egyes címzettek névze tette közzé az RRF-ből nyújtott uniós finanszírozás összegét, míg Bulgária, Franciaország és Spanyolország a közfinanszírozás teljes összegét, és azon belül a nemzeti társfinanszírozást is publikálta. Ez valószínűleg a bizottsági iránymutatás változásának tudható be, amely 2023-ban csak az RRF-finanszírozás közzétételét írta elő, de 2024. évi aktualizált változatában már az összes finanszírozásét.</p>
	<p>Intézkedés szerinti bontás – Ausztria, Bulgária, Észtország, Lettország, Málta, Hollandia, Románia és Spanyolország minden egyes végső címzett esetében megadja az intézkedések listáját és az egyes intézkedéseknek megfelelő összeget, míg Franciaország és Németország csak az intézkedések listáját és a kapott teljes összeget adja meg, az egyes intézkedések szintjén történő bontás nélkül. Megjegyezzük, hogy az RRF-rendelet nem írja elő ezt a bontást.</p>

Forrás: Európai Számvevőszék.

VI. melléklet. A CEF kedvezményezettjeinek elemzése

Forrás: Európai Számvevőszék, a pénzügyi átláthatósági rendszer 2025. októberi adatai alapján.

VII. melléklet. A CPR-rendelettel kapcsolatban közzétett bizottsági információk (2021–2027)

	Közzététel	Időpont / Gyakoriság	Jogalap
A Bizottság értékelései (nyilvános)		-	
Beszámolás	Párbeszéd a közös rendelkezésekről szóló rendelet szerinti partnerekkel (2021–2027): az ülések jegyzőkönyvei és előadások	Évente legalább egyszer	A CPR-rendelet 8. cikkének (5) bekezdése (C)2021 5014 határozat.
	Félidős értékelés: jelentés a tagállamok félidős értékeléseinek eredményeiről	Egyszer, 2026 végéig	A CPR-rendelet 18. cikkének (6) bekezdése
	Éves tevékenységi jelentések: DG EMPL, DG REGIO, DG HOME beleértve az elszámolások vizsgálatának eredményét, a programok teljesítményének értékelését, a kontrollereredmények értékelését	Éves	A CPR-rendelet 99. cikke és 41. cikkének (1) bekezdése
	Félidős értékelés:	2024 végéig	A CPR-rendelet 45. cikkének (1) bekezdése
	Visszamenőleges értékelés	2031. augusztus 31-ig	A CPR-rendelet 45. cikkének (2) bekezdése

	Közzététel	Időpont / Gyakoriság	Jogalap
Egyéb kiadványok	<i>Ninth report on Economic, social and territorial cohesion</i> és interaktív térképek	Kilenc jelentés	Bizottsági kezdeményezés
	Jelentés a 2021–2027-es kohéziós politikai programozás eredményéről	Egyszer, 2023. április 28-án	Bizottsági kezdeményezés
	Tájékoztatók és meglátások a CPR-rendelet hatásáról és a CPR-rendelettel kapcsolatos eseményekről	Eseményektől függően	Bizottsági kezdeményezés
	Az európai szemeszter országjelentései, beleértve a kohézió országspecifikus ajánlásokra gyakorolt hatását	Éves	Az európai szemeszter, illetve a CPR-rendelet 19. cikkének (15) bekezdése

Forrás: Európai Számvevőszék.

Rövidítések

CEF	Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz
CID	Tanácsi végrehajtási határozat
CPR	Közös rendelkezésekről szóló rendelet
DG ECFIN	Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság
EUMSZ	Az Európai Unió működéséről szóló szerződés
FNLC	Költségmentes finanszírozás
FTS	Pénzügyi átláthatósági rendszer
RRF	Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz
RRP	Helyreállítási és rezilienciaépítési terv

Glosszárium

Beruházás	Az RRF-rendelet hatálya alá tartozó olyan tevékenységre, projektre vagy intézkedésre fordított kiadások, amelyek várhatóan kedvező eredményeket hoznak a társadalom, a gazdaság vagy a környezet számára.
Célérték	Valamely tagállam által annak helyreállítási és rezilienciaépítési tervében szereplő konkrét reform vagy beruházás végrehajtása terén elért előrehaladás kvantitatív mérőszáma.
Eredmény	Az egyes projektek vagy programok teljesítését követő azonnali hatás, mint például egy tanfolyam résztvevőinek javuló foglalkoztathatósága, vagy egy hely jobb megközelíthetősége egy új út megépülése után.
Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz	A Covid19-világjárvány gazdasági és társadalmi hatásainak enyhítését és a helyreállítás ösztönzését, valamint a zöldebb és digitálisabb jövővel kapcsolatos kihívásoknak való megfelelést célzó uniós pénzügyi támogatási mechanizmus.
Helyreállítási és rezilienciaépítési terv	Adott tagállam által a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében tervezett reformokat és beruházásokat tartalmazó dokumentum.
Intézkedés	Az RRF esetében valamely reform vagy beruházás.
Költségvetési rendelet	Az uniós költségvetés meghatározására és felhasználására, valamint a kapcsolódó folyamatokra – például belső kontroll, beszámolás, ellenőrzés és mentesítés – vonatkozó fő szabályrendszer.
Közvetlen irányítás	Olyan folyamat, amelynek keretében – a megosztott és a közvetett irányítástól eltérően – maga a Bizottság irányít egy uniós alapot vagy programot.
Megosztott irányítás	Az uniós költségvetés végrehajtásának olyan módja, amikor – a közvetlen irányítással ellentétben – a Bizottság bizonyos irányítási feladatokat a tagállamokra bíz, de azokért továbbra is viseli a végső felelősséget.
Mérföldkő	Valamely tagállam által annak helyreállítási és rezilienciaépítési tervében szereplő reform vagy beruházás végrehajtása terén elért előrehaladás minőségi mérőszáma.
Teljesítmény	Azt méri, hogy egy uniós finanszírozású intézkedés, projekt vagy program milyen mértékben érte el céljait és mennyire értékarányos.
Végső címzett	Valamely tagállam helyreállítási és rezilienciaépítési tervében szereplő intézkedés végrehajtásához az RRF-ből részesülő személy vagy jogalany.

A Bizottság válaszai

<https://www.eca.europa.eu/hu/publications/SR-2026-14>

Időrendi áttekintés

<https://www.eca.europa.eu/hu/publications/SR-2026-14>

Ellenőrző csoport

Az Európai Számvevőszék különjelentései ismertetik az uniós szakpolitikákra és programokra, illetve az egyes költségvetési területek irányításával kapcsolatos témákra vonatkozó ellenőrzéseinek eredményeit. Hogy ellenőrzési munkája maximális hatást érjen el, témái megválasztásakor és feladatai megtervezésekor a Számvevőszék figyelembe veszi a teljesítmény-, illetve megfelelőségi kockázatokat, az érintett bevétel vagy kiadás nagyságát, a várható fejleményeket, valamint a politikai jelentőséget és a nagyközönség érdeklődését.

Ezt a teljesítmény-ellenőrzést a piacsabályozás és versenyalapú gazdaság ellenőrzésére szakosodott, Petri Sarvamaa számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara végezte. Az ellenőrzést Ivana Maletić számvevőszéki tag vezette Ana Jurak kabinetfőnök, Juan Ignacio González Bastero ügyvezető, Viorel Cirje feladatfelelős, valamint Aikaterini Vraila, Dana Christina Mohamed, Tiago Ribeiro, Sorana Rotta és Lorenzo Meirone, számvevők támogatásával.

Balról jobbra: Ana Jurak, Aikaterini Vraila, Juan Ignacio Gonzalez Bastero, Ivana Maletić, Dana Christina Mohamed, Sorana Rotta, Lorenzo Meirone és Tiago Ribeiro.

SZERZŐI JOGOK

© Európai Unió, 2026

Az Európai Számvevőszék dokumentumainak felhasználását a nyíltadat-politikáról és a dokumentumok további felhasználásáról szóló [6–2019. sz. számvevőszéki határozat](#) szabályozza.

Ellenkező rendelkezés (pl. egyedi szerzői jogi nyilatkozatokban foglaltak) hiányában az Európai Unió tulajdonában lévő számvevőszéki tartalmak a [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licenc](#) alá tartoznak. Ezért főszabály szerint a további felhasználás a forrás és a változtatások megfelelő feltüntetésével megengedett.

A Számvevőszéktől származó tartalmak további felhasználásakor azok eredeti értelme és mondanivalója nem torzulhat. A Számvevőszék nem vonható felelősségre a továbbfelhasználás esetleges következményeiért.

Ha az adott tartalomban azonosítható magánszemélyek is érintettek (például ha egy kép a Számvevőszék munkatársait ábrázolja vagy harmadik fél is szerepel a források között), adott esetben további engedélyt is be kell szerezni.

Amennyiben ez megtörtént, akkor a vonatkozó engedély érvényteleníti a fenti általános érvényű engedélyt, és az abban foglalt, egyértelműen meghatározott felhasználási korlátozások érvényesek.

Az olyan tartalmak felhasználásához vagy reprodukálásához, amelyek nem az Európai Unió tulajdonát képezik, adott esetben közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell engedélyt kérni.

Borítófotó: az Adobe Firefly felhasználásával; © Európai Unió 2025, forrás: Európai Számvevőszék.

Az iparjogvédelem alatt álló szoftverek és dokumentumok – pl. szabadalmak, márkajelzések, bejegyzett formatervezési minták, logók és nevek – nem tartoznak a Számvevőszék továbbfelhasználási politikájának hatókörébe.

Az Európai Uniónak az europa.eu címtartomány alá tartozó intézményi weboldalai külső oldalakra mutató hivatkozásokat is tartalmaznak. Ezek nem tartoznak a Számvevőszék hatáskörébe, ezért ajánlott elolvasni az ott közzétett adatvédelmi és szerzői jogi rendelkezéseket.

Az Európai Számvevőszék logójának használata

Az Európai Számvevőszék logója kizárólag a Számvevőszék előzetes hozzájárulásával használható fel.

HTML	ISBN 978-92-849-7367-5	ISSN 1977-5733	doi:10.2865/7952612	QJ-01-26-019-HU-Q
PDF	ISBN 978-92-849-7368-2	ISSN 1977-5733	doi:10.2865/3952370	QJ-01-26-019-HU-N

IDÉZÉS MÓDJA

Az Európai Számvevőszék, [14/2026. sz.különjelentése](#): „A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz nyomonkövethetősége és átláthatósága: Az RRF-források nyomonkövethetősége és átláthatósága terén továbbra is tapasztalhatók hiányosságok”, az Európai Unió Kiadóhivatala, 2026.

Az 557 milliárd euró összegű Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt (RRF) 2021 februárjában a Covid19-járványra reagálva hozták létre. Ellenőriztük, hogy a Bizottság és a tagállamok biztosították-e az RRF-források megfelelő nyomonkövethetőségét és átláthatóságát. Megállapítottuk, hogy bár a legtöbb tagállam nyomon tudja követni az RRF forrásait, egyes adatokat nem mindig gyűjtenek szisztematikusan, ami késedelmekhez és néha hiányos információkhoz vezet. A tagállamok nem használják következetesen a tényleges költségekre vonatkozó adatokat a becslések aktualizálására, illetve a Bizottság nem kéri be azokat a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz irányításához. Ami az átláthatóságot illeti, a címzettek, a tényleges költségekre és az elért eredményekre vonatkozóan közzétett információk nem elégségesek. Javasoljuk, hogy a jövőbeli eszközök írják elő az uniós források felhasználására vonatkozó valamennyi releváns adat szisztematikus gyűjtését, felhasználását és közzétételét.

A Számvevőszék különjelentése az EUMSZ 287. cikke (4) bekezdésének második albekezdése alapján.

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Az Európai Unió
Kiadóhivatala

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Telefon: +352 4398-1

Megkeresés: eca.europa.eu/hu/contact

Weboldal: eca.europa.eu

Közösségi média: @EUauditors